

Emnebegrundelse

Mandela var vores tids største menneskerettighedsforkæmper

Et symbol på tilgivelse, forsoning og menneskerettigheder, en mand, hvis hengivne kamp for sit folks frihed inspirerer menneskerettighedsforkæmpere over hele verden.

Han mente, at alle var født som frie individer, der havde ret til et liv med lige muligheder.

Nelson Mandela efterlod en utrolig arv som en visionær leder, der kæmpede for frihed, lighed og retfærdighed. Hans mod, styrke og vedholdenhed vil forblive en kilde til inspiration for kommende generationer.

Han vil være "Knagen" på det kommende emne. Et ikon, som alle børn skal kende for at forstå vores grundlæggende menneskerettigheder og respekt for hinanden. Efterårets emne vil derfor have titlen;

Mandela 46664

"To deny people their human rights are to challenge their very humanity." Nelson Mandela

Skolens værdigrundlag

"Vi tager udgangspunkt i FN's menneskerettighedserklæring, hvor hvert barns frie udvikling er betingelsen for alles frie udvikling. Derfor er det vigtigt at gøre det enkelte barn bevidst om sit ansvar over for sig selv og over for fællesskabet"

Overordnede mål

Siden anden verdenskrig har respekt for de grundlæggende menneskerettigheder ikke været så pressede, som netop nu. Menneskerettighederne er vores fælles spilleregler, der gør, at vi kan tænke, tale og leve frit sammen – og at vi har ret til og mulighed for at leve et liv i sikkerhed og tryghed.

Rettighederne har vi, fordi vi er mennesker. Det vil sige, at menneskerettighederne gælder for alle mennesker, alle steder, hele tiden. Også på en skole hvor over 200 børn og voksne mødes i forskellige fællesskaber, som bygger på værdier, hvor børnene er bevidste om deres ansvar over for sig selv og over for fællesskaber.

Menneskerettighederne er beskrevet i Verdenserklæringen fra 1948. Her gik verdens ledere sammen i FN og formulerede de grundlæggende rettigheder, der skulle være fælles for alle – og som ingen kunne fjerne. Det skete på et tidspunkt i historien, hvor man så tilbage på to brutale verdenskrige.

Nu ser vi ind i en turbulent verden, hvor vi oplever, at verdenen bliver mere polariseret og radikaliseret, og hvor menneskerettigheder tilsidesættes for imperialistiske mål.

Retten til uddannelse, arbejde og sundhed er ikke fundamentale rettigheder. Idéen om, at alle mennesker har rettigheder og friheder, alene fordi de er mennesker, kan spores langt tilbage i tiden, men er i disse år desværre ikke en grundlæggende selvfølgelighed.

“Uddannelse er den mest kraftfulde våben, som du kan bruge til at ændre verden.” – Nelson Mandela

Med afsæt i Nelson Mandelas liv vil emnet være et springbræt i temaer om menneskerettigheder, børns rettigheder, Afrika, ulandshjælp, uddannelse og ytringsfrihed.

Menneskerettigheder og individuelle borgerlige og politiske rettigheder indgår som led i undervisning om demokrati og retssikkerhed. Undervisningen skal inkludere børns rettigheder, herunder særligt i relation til skole, familie og seksualitet.

Verdensmålene og Afrika vil også indgå i det kommende emne, fx:

- Nr. 25: Bolig – en menneskeret (Alle har ret til livsnødvendige forhold)
- Nr. 22: Økonomi (Alle har ret til grundlæggende social og økonomisk tryghed)

Befolkningstallet i Afrika er en milliard, og væksten er 25 millioner mennesker årligt. Afrikas befolkning forventes fordoblet til 2,5 mia. frem mod 2050. Samtidig vil en tredjedel af verdens unge bo i Afrika i 2050, og hvert fjerde menneske på kloden vil være afrikaner. Det vil ændre stort set alt.

Faglige mål og beskrivelser

Faglige mål og beskrivelser vil være klar til offentliggørelse, når lærerne i fællesskab med børnene har iværksat den kontinuerlige læringsproces, hvor dialogfasen med børnene er central.

Lærerne færdiggør herefter rammeplanen med beskrivelser af efterårets arbejde, og senest den 7. september 2025 vil rammeplanen offentliggøres på skolens hjemmeside.

God arbejdslyst

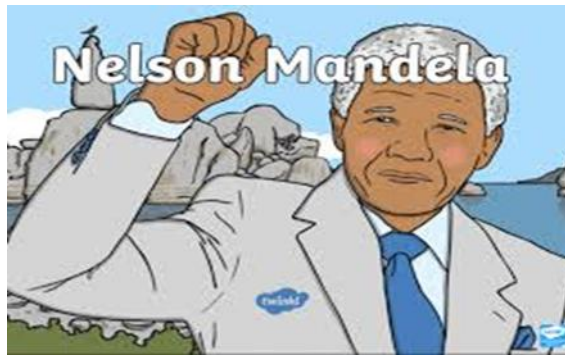
Henrik

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

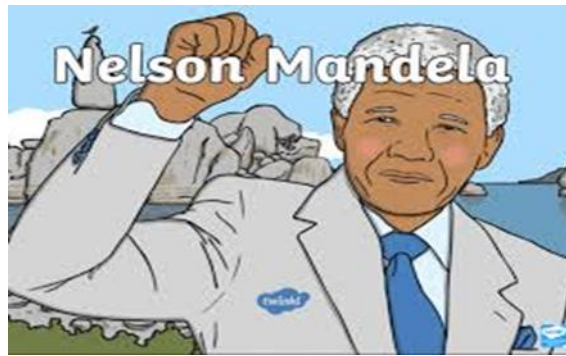
YG rammeplan	Yngstes rammeplan indeholder beskrivelser af alle fællesmoduler, hvor hold 0 og hold 1 er sammen på kryds og tværs om fagene. Basis dansk og basis matematik kan i nærstudere nederst i ramme-beskrivelsen. Yngstes rammeplan er med udgangspunkt i fællesmål på tværs af de to årgange. Husk at rammeplanen er vejledende. Rammeplanen er forfattet af børn og voksne, hvilket betyder at rammeplanen tager udgangspunkt i børnenes undringer og interesser.
Uge:	Tema:
Børnenes tanker og beskrivelse omkring vores kommende Mandela - emne	Følgende undringsspørgsmål er resultatet af proces med hele YG-børnegruppen: - Vi undrer os over hvor langt væk krydderierne kommer fra? - Noget ost kommer også langt væk fra? - Hvad for nogle frugter er der i Sydafrika? Bananer er ikke bare bananer - der findes hårde madbananer - Hvilke danse danser man i Sydafrika? - Hvilket musik hører man? - Hvilke dyr findes i Sydafrika? - Hvorfor kom Mandela i fængsel for at ville andre mennesker det godt? - Hvorfor var menneskene opdelt mellem hudfarverne?

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

34, 35, 36 og 37	Opstart Vi har særligt fokus på at skabe gode relationer både blandt børnene indbyrdes og mellem børn og voksne. Vi introducerer børnene for skoledagens faste holdepunkter - bl.a. vores egne morgensamlinger, tid på holdet, frikvarter og spisepauser og en glidende overgang til frittidetiden. Vi bruger tid på, at alle får lært og forstår, hvad vi gør, og hvorfor vi gør, som vi gør. Vi opbygger en struktur, så børnene ved, hvad de kan forvente, og hvad der forventes af dem. Vi breder halvårsemnet ud for børnene og vækker nysgerrigheden til live ved bl.a. åbninger første skoledag og de efterfølgende gruppedage. Derudover arbejder vi kreativt med emnet hver mandag i vores emne modul. Engelsk hold 0: Vi arbejder med numbers og navneleg. Engelsk bog introduceres hvor vi leger forskellige lege. Temaer understøttes dialog og små videosekvenser. Engelsk hold 1: Vi arbejder med emnerne "Summer vacation" og "This is me". Musik: Vi øver sange, med bevægelser og prøver lidt sammenspil. Vi har fokus at turde stille sig frem foran andre. Vi synger sang med noget på hjerte. Natur/teknologi: Vi arbejder med emnet den nære natur, hvor vi tager afsæt i et stærkt insekt, myren.
------------------------------------	--

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

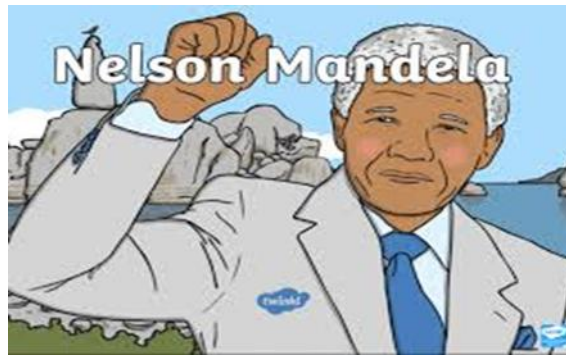
	Idræt: samarbejdslege, navneleg. Vi har idræt i 2 grupper og deler børnene ud fra køn, forudsætninger og interesser. Vi øver omklædning. Der er visning torsdag i uge 36 😊
38, 39 og 41	Gruppetejr 17-18 september ved "Over Koen" i Hvalpsund. Engelsk hold 0: Vi arbejder med farver Engelsk hold 1: Vi arbejder med emnet "In the classroom" og finder ud af hvad de forskellige ting i klasselokalet hedder. Musik: Børnene præsenteres for rytmer og vi synger sensommersange og efterårssange Natur/teknologi: Den nære natur - fortsat. Egne undersøgelser. Idræt: Vi får en bold i hænderne og laver forskellige boldspil som en del af boldbasis.
40	Emne/projekt uge for hele skolen.
41	Se ovenstående ved uge 38-39

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

	Skolernes motionsløb om fredagen - mere info når vi nærmer os. Hold 0 og Hold 1: Færdselslære Formål: Med Gå-prøven arbejder vi med trafikal adfærd. Gå-prøven ruster børnene til at kunne færdes sikkert til fods i lokalområdet. Vi tager også "På gåtur med Albert og Rose" - til dette bruger vi materialet fra "Rådet for sikker trafik" Visning: YG-uge 41
42	Efterårsferie
43 og 44	Engelsk hold 0: My family and Halloween Engelsk hold 1: Vi arbejder med Halloween. Musik: Efterårs sange. Vi skal spille på claves og xylofon Natur/teknologi: De fire årstider, jordens bevægelse omkring solen, nat og dag, årstiderne. Idræt: Lege, boldspil, stafetter og kropsbevidsthed Vi øver os i omklædning.
45	Engelsk hold 0: Animals and pets an My body Engelsk hold 1: Vi arbejder med Food Musik: Sange og samspil. Natur/teknologi: Kroppen Idræt: Puls, krop og bevægelse (kropsbasis)

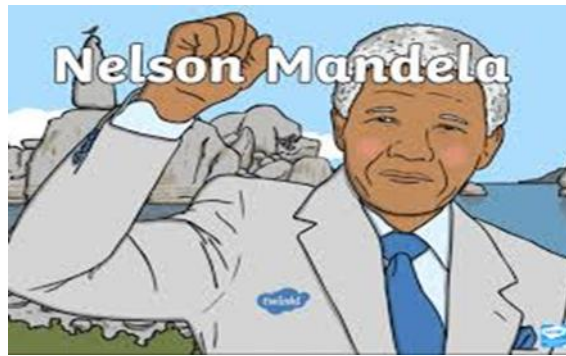
Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

46	Skole/hjem samtaler
47	Friskolemarkedsuge Hele skolen er sammen til vidunderlige dage i fællesskabets tegn.
48, 49, 50 og 51	Natur/Teknik - Vinter og Danmark Idræt: Vi laver opsamling på lege, boldspil og alt det sjove og fortsætter med kropsbasis. Engelsk hold 0: More animals and pets. Christmas talks and maybe our own Christmas Calender. Engelsk hold 1: Vi arbejder med "Christmas". Musik. Julesange og julesjov Uge 48: Visning YG D.20. december går vi på juleferie 😊

Hverdagen i Yngste efterår 2024

Godmorgentid: Vi prioriterer, at børnene får en rolig start på dagen, og der gives information, omkring hvad dagen bringer. Derfor forventer vi også, at børnene er klar til undervisning kl. 8.00. Det vil sige, at skoletaske og køletaske står klar inde på barnets plads, og der er sagt farvel til forældre.

Yngstes rammeplan efterår 20245

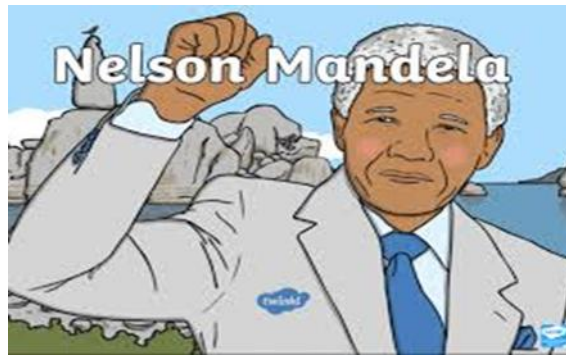
Mandela 46664

I vil som forældre opleve, at børn kan have svært ved afleveringen om morgenen. I hjælper hverken jeres eget barn eller de andre børn ved at trække farvellet ud. Med det samme I er gået, kan en voksen komme hen og trøste barnet og hjælpe det videre med dagen. Vi gør opmærksom på, at intet nyt er godt nyt. Når alle forældre er gået, kan vi få sagt godmorgen til alle børn, og komme i gang med undervisningen. Vi bestræber os på at afslutte skoledagen på en rolig måde, så børnene får en glidende overgang til fritten.

Penalhus: Hver dag skal blyanter og farveblyanter være spidsede. Penalhuset er jeres børns arbejdsredskab, så hjælp dem med at holde orden i det. Sæt navn på alle tingene deri. Derved kan vi hjælpe med at finde forsvundne ting. I penalhuset skal de kunne finde: Blyanter, farveblyanter, lineal, lim, saks og blyantspidser. (Det må meget gerne være en blyantspidser, der opsamler affaldet). Vi anbefaler trekantede blyanter med dutter på. Det hjælper børnene til at få et bedre skrivegreb.

Børnemøde: Vi har børnemøde i YG om onsdagen. På børnemødet vil vi snakke om, hvordan det går i YG. Vi vil arbejde med at skabe rammer for børnedemokrati, så Vialle har mulighed for at bidrage til fællesskabet med holdninger, meninger, nuancer og perspektiver i børnehøjde.

Kontaktlærertid: I dette modul, vil kontaktlæreren have tid til at lave aktiviteter sammen med sine kontaktbørn. Hvert barn har fået tildelt en kontaktlærer. Når jeres barn er syg, ringes der besked til kontoret. Her lytter Dorte til beskeden og sørger for at teamet i YG får besked herom. Ørelæge, læge, tandlæge o.lign, gives der besked om på Intra til hele teamet. Beskeder om trivsel, sender I direkte til jeres barns kontaktlærer. Det er jeres kontaktlærer, der afholder skolehjem samtalerne.

Yngstes rammeplan efterår 20245

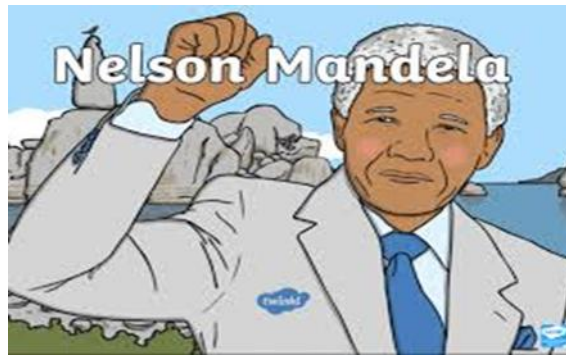
Mandela 46664

Fødselsdag: Børnene må meget gerne dele noget ud. Det skal være til hele Yngste og kan være noget hjemmebak, eller noget der er købt. Den fælles fødselsdagsgave bliver overrakt af det barn, der har købt den. Fødselsdagssang bliver sunget til morgensamling af alle skolens børn og voksne. Fødselsdagslisten hænger i garderoben, og er i jeres barns postmappe.

Morgensamling: Hos os er morgensamling utrolig vigtigt, og noget vi ser frem til. Når Yngste har morgensamling, vil vi i det omfang, vi finder det relevant, inddrage børnene. Derfor øver børnene sig allerede nu i at stille sig op foran andre og fremføre noget. Se her i rammeplanen hvornår YG har visning. Vi håber derved at børnene opnår ejerskab over morgensamlingen, og at de bidrager til skolens fællesskab. Snak gerne med jeres barn om morgensamlingen - om hvad det vil sige at være med til morgensamling. Sidde stille, lytte være opmærksom og få ny viden. Har jeres barn svært ved at sige farvel, skal I overveje, om det er gavnligt for jeres barn, at I deltager i morgensamling her i starten. Heldigvis skal jeres barn gå på Friskolen i mange år endnu, så I skal nok få masser af morgensamlingshygge sammen med jeres barn

Spisning: Det er vigtigt, at vi i Yngste har god tid til madpakken. Vi har til både storemad og mini-mad, faste rutiner hver dag. Der er altid stilletid dvs. 5- 10 min., hvor vi alle nyder roen, og vi skal kun koncentrere os om at spise. Efter stilletid vil der være tid til stille snak eller højtlesning, inden vi laver/tilbyder legeaftaler til pausen.

"Tirsdags Dansk" - Fælles for hele Yngste: I dette modul bruger vi dynamisk holddeling. Dette gør vi for at muliggøre differentiering og dermed udvikle og erfare børnenes styrker og potentialer. Vi laver dansk-aktiviteter, hvor fokus er bevægelse og samarbejde børnene imellem på tværs af yngste.

Yngstes rammeplan efterår 20245

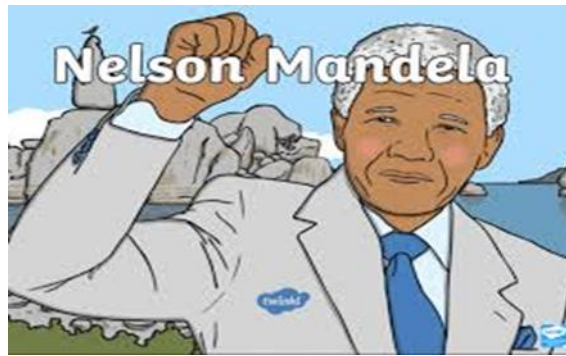
Mandela 46664

Hold 0: Vi arbejder med afsæt i materialet "Hop om bord i lyd og ord" som et fælles udgangspunkt, hvor legen og nysgerrigheden danner fundament for den skriftsproglige udvikling og det gode læseforløb. Materialet er udviklet på en sådan måde, at der arbejdes med bogstavernes form, navn, lyd, egenskab og bevægelse. Hver gang et nyt bogstav introduceres, får børnene tilhørende opgaver. Bogstavindlæringen understøttes af værkstedsaktiviteter, som tilgodeser forskellige måder at lære på. Værkstedsarbejdet indeholder både mundtlige, skriftlige og kropslige aktiviteter, stadig med legen som centralt omdrejningspunkt. Når bogstaverne er gennemgået, vil der være en glidende overgang til den egentlige læseundervisning og den begyndende børnestavning og børneskrivning.

Vi bestræber os på at give god tid til opgaverne i timerne. Men da det er væsentligt for børns bogstav- og læseindlæring, at forældre involverer sig i processen, vil et eventuelt hjemmearbejde noteres i ForældreIntra. Brug derfor dette som et udgangspunkt for en snak med børnene om det de har lavet i ugens løb. Arbejdet i arbejdsbøgerne skal være kontinuerligt og samstemmende med introduktionen af bogstaverne, så derfor er det vigtigt, at der ikke arbejdes foran.

Vi har fokus på følgende færdighedsmål:

- - barnet kan anvende enkle før-læsestrategier (med særligt fokus på lydering)
- - barnet kan formulere undre-spørgsmål
- - barnet kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge
- - barnet kan lege med sprog, billeder og fortælling
- - barnet kan veksle mellem at lytte og ytre sig
- - barnet kan improvisere med kropssprog og stemme
- - barnet kan samtale om, hvad vi bruger sproget til

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

Hold 1: Vi arbejder primært med bogstavsystemerne "Kom og Læs" samt "*Den første læsning*". Til begge systemer vil der være læselektier og små skriftlige opgaver. Når vi starter op med læsning, er det vigtigt at I forældre støtter op om dette. Dette gør I ved at læse med jeres barn hver dag og hjælpe med at få en god rutine omkring læsningen. Og ja, på de trætte dage må læsningen gerne være højt læsning fra far eller mor mens jeres barn følger med i bogen - husk begynderlæsning skal være hyggeligt og en god oplevelse for jeres barn. Udover læsebogen vil vi senere på året tage hul på små læsebøger med dertilhørende "læs-og-forstå-opgaver."

Læse-lektierne kan følges på læsekortet i deres danskmappe (der skal med i tasken hver dag) og noteres desuden i ForældreIntra. Undervejs i dette halvår kommer børnene sideløbende med *Den første læsning*, til at arbejde med mange små underemner såsom "de 120 ord, forskellige skriveprocesser, håndskrift og meget andet. Da børnene læser på forskellige niveauer, inddrages der andet materiale, som tilgodeser den enkelte elevs faglige forudsætninger og udviklingstrin.

Fredagsdansk - 'kursusdansk' på hold 1: Om fredagen i 1. modul arbejder vi primært i bogen STAV1, som er en danskfaglig bog der er med til at understøtte børnenes fonologisk og grammatiske udvikling.

Vi har fokus på følgende færdighedsmål i dansk:

- - barnet kan skrive små og store bogstaver i håndskrift
- - barnet kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift
- - barnet kan stave lette ord
- - barnet har viden om bogstav-lydforbindelser
- - barnet har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede
- - barnet kan lege med sprog, billeder og fortælling
- - barnet kan improvisere med kropssprog og stemme
- - barnet kan sætte tekstens tema i relation til eget og andres liv

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

Emne: Mandela 46664

Vi prioriterer at samle vores emne aktiviteter til 2 faste moduler ugentligt. Det vil vi gøre for at børnene oplever sammenhæng i aktiviteter og faglighed, samt at børnene får mulighed for at fordybe sig. Vi bruger tværfagligheden ind i vores emne aktiviteter hvilket vil sige, at vi, hvor det giver mening, arbejder med dansk, matematik og billedkunst. Hvor det giver mening, inddrager vi naturligvis også de andre fag. Det er også i disse timer, vi bruger alle børnenes tanker og udsagn.

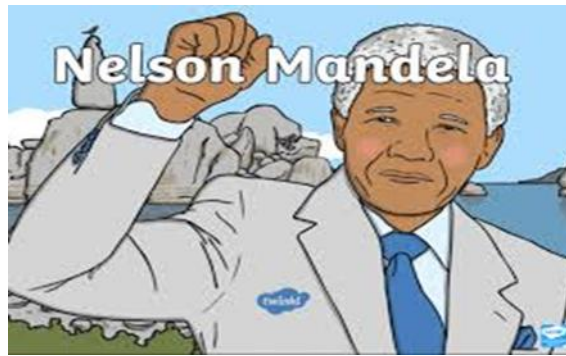
Matematik - Fælles for hele Yngste

På både hold 0 og hold 1 tager vi afsæt i Gyldendals Multi-bøger for hhv. 0. og 1. klasse. På de enkelte hold følges vi ad i bogen og sikrer os dermed, at alle opgaverne forklares. Udover arbejdet i bøgerne tilstræber vi gennem forskellige spil, bevægelseslege og postløb, at børnenes matematiskforståelse og matematiske opmærksomhed gradvist udvides, samtidig med at læringen sker på en legende og eksperimenterende måde.

Vi vil have meget fokus på børnenes talforståelse og på den måde, de hver især tænker, når de regner. Disse regnestrategier introduceres løbende.

På hold 0 har vi særlig fokus på, at det faglige fundament bliver skabt gennem arbejde med matematisk opmærksomhed med **følgende færdighedsmål**:

- - barnet kan læse, skrive og ordne de naturlige tal fra 1-20
- - barnet kan bestemme og anvende antal i hverdagssituationer
- - barnet kan benytte simple tællestrategier og hukommelsesstrategier til beregning af små plusstykker
- - barnet kan kategorisere geometriske figurer og beskrive objekters placering i forhold til hinanden (over, under, ved siden af, foran, bagved, til højre for, til venstre for)

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

På hold 1 har vi fokus på følgende færdighedsmål:

- - barnet kan benytte tællestrategier og hukommelsesstrategier til beregning af små plus og minusstykker. Herunder kende og anvende 10'er-vennerne
- - barnet kan kommunikere med og om matematik ved hjælp af enkle fagord og begreber
- - barnet kan stille matematiske spørgsmål og bidrage til løsning af enkle matematiske problemer
- - barnet har viden om og kan anvende geometriske begreber
- - barnet kan udføre enkle statistiske undersøgelser, anvende og aflæse enkle diagrammer til fx at præsentere resultater af optællinger
- - barnet kan gengive og beskrive enkle figurer og mønstre

Engelsk

I Yngste har børnene på hold 0 engelsk sammen og børnene på hold 1 engelsk sammen. Vi vil på forskellige måder begynde at "snuse" til faget engelsk. Det gælder om at forsøge at sige og forstå enkelte ord. Dette gør vi ved at synge, lege, lave små skriftlige opgaver og lytte m.m. Vi udformer timerne på en sådan måde, at alle kan være med uanset deres faglige niveau.

Generelt for begge hold er, at engelskundervisningen bliver bygget op efter disse tre punkter:

- **"Meeting the language"**, hvor børnene præsenteres for nye ord og vendinger i en helhed med fokus på at lytte og forstå. Børnene synger, laver bevægelser og leger, de "gør" sproget eller imiterer det, de præsenteres for og opdager derigennem, hvad ord og vendinger betyder
- **"Manipulating the language"**. Her arbejder børnene med sange, lege og forskellige kommunikative aktiviteter - de skal primært lytte og tale. Børnene lærer herigennem grammatik i en funktionel sammenhæng.

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

- **"Making the language your own"**. Børnene udforsker sproget ved at eksperimentere, gætte på ord, udtale og struktur
- Medier inddrages i undervisningen, herunder film og it hvor det giver mening

Vi har fokus på følgende færdighedsmål i engelsk:

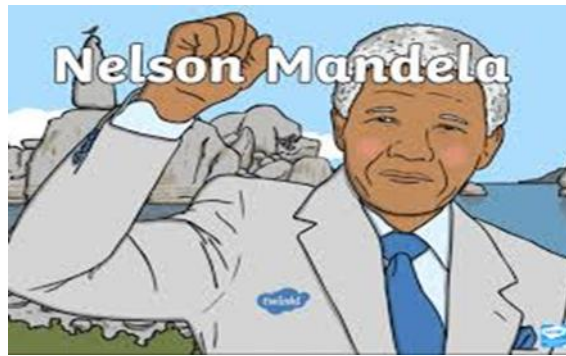
- - barnet kan forstå enkle korte og faste fraser
- - barnet kan deltage i sproglege
- - barnet kan præsentere enkle sange, rap, rim og remser i kor
- - barnet kan efterligne hyppige ord og fraser
- - barnet kan mime for at få sit budskab igennem
- - barnet kan lære sprog ved at gentage fraser i rytme

Natur/teknologi

I natur/teknologi bygger vi videre på det, som børnene allerede ved og undrer sig over. Vi skal gøre dem nysgerrige og få dem til at ville undersøge ting. Derved lærer de den naturvidenskabelige arbejdsmåde at kende ved at iagttage og stille undrende spørgsmål, finde mulige forklaringer og hypoteser, eksperimentere og drage konklusioner. I det omfang det giver mening, vil vi inddrage timerne i vores halvårs-emne. I natur/teknologi timerne vil Yngste altid være samlet, vi vil lave forskellige stationer, der tilgodeser alle intelligenser.

Vi har særligt fokus på følgende færdighedsmål:

- - barnet kan mundtligt og skriftligt anvende enkle fagord og begreber
- - barnet kan fortælle om enkle råd om sundhed i forhold til egen hverdag
- - barnet kan konstruere enkle modeller

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

- - barnet kan med skitser og billeder beskrive genstande fra hverdagen

Billedkunst

Hver fredag i billedkunst skal vi bruge vores kreative evner. Vi skal lave billeder og malerier, snakke om billedernes/maleriernes betydning. Vi skal lave forskellige tre dimensionelle figurer ved brug af forskellige materialer.

Det er vigtigt, at børnene forstår, at alle kan udtrykke sig gennem billeder, selvom tegnefærdighederne er forskellige.

Vi har særligt fokus på følgende færdighedsmål:

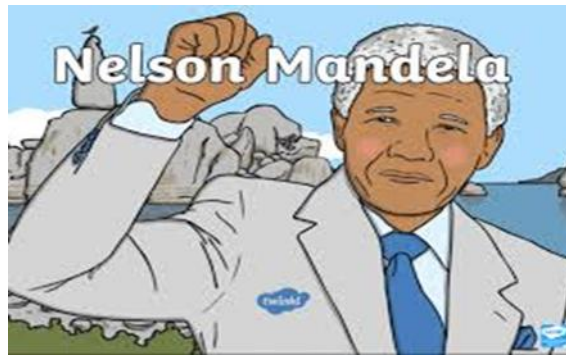
- barnet kan tegne og male ud fra ideer og oplevelser
- barnet kan fremstille rumlige billeder
- barnet kan anvende basale teknikker og viden om farvelære
- barnet kan tegne helheder og detaljer ud fra iagttagelsen
- barnet kan gennem billedsamtaler forstå og benytte fagudtryk som forgrund, mellemgrund og baggrund.
- barnet kan præsentere egne billeder på skolen evt. til morgensamling

Musik:

I musiktimen handler det om at børnene oplever musik og finder glæde ved at udtrykke sig musikalsk. Vi vil derfor synge, være aktive, inddrage relevante instrumenter, arbejde med intonation, puls og i det hele taget arbejde legende med musikkens grundelementer. Faget skal gerne bidrage til følelsesmæssig og intellektuel udvikling hos hver enkelt elev og til at fremme koncentration og grundlæggende motorisk udvikling. Mest centralt er, at faget forhåbentlig medvirker til og åbner for livslang glæde ved musik og musikalsk udfoldelse.

I musik har vi følgende færdighedsmål:

- deltage opmærksomt i legende musikalsk udfoldelse
- Følge og holde en puls

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

- Synge med på et repertoire af nye og ældre sange med vægt på børnesange samt årstids- og højtidsange
- Synge efter anvisninger på tempo, toneleje og udtryk
- Anvende forskellige musikinstrumenter som ledsagelse til leg og sang
- Deltage i sammenspil
- Deltage i en række sanglege og bevægelseslege

Idræt:

I yngste er det vigtigt, at der er god tid til aktiviteterne, og at børnene får bevæget sig. Rutinerne i idræt er derfor således, at børnene har skiftetøj med, og vi skifter inden og efter idræt. Vi starter med at gå i bad efter idræt fra og med uge 1. Idræt skal gerne være et fag de glæder sig til, så vi skal bevare deres bevægelsesglæde. Vi har derfor fokus på sociale kompetencer og vigtigheden af, at børnene kan indgå i et fællesskab, hvor der er plads til alle. Det gør vi igennem boldspil, "gamle" lege, redskabsaktiviteter, børneyoga. Herigennem skal børnene opnå et kendskab til idrættens mangfoldighed. Som forældre kan I med stor fordel allerede nu træne at være selvhjulpne mht. bad. Pak gymnastiktasken sammen med jeres børn, sørg for at der er navn i alt tøj. Gem hårshampoo og balsam til de kommer i MG2 😊 vi har sko eller bare fødder til idræt.

Følgende færdighedsmål er i fokus:

- barnet kan deltage i og forstå enkle lege
- barnet kan udføre enkle handlinger, først og fremmest kaste, gribe, sparke
- barnet kan spille enkle boldspil med få regler
- barnet kan deltage i lege og legelignende opvarmningsformer
- barnet kan deltage i idrætsaktiviteter i uderummet.
- Barnet skal have det sjovt, sjovt og sjovt 😊

Yngstes rammeplan efterår 20245

Mandela 46664

Rammeplan for MG 1 efteråret 2025

Rammeplanen er delt op i 2 dele:

Del 1 er faste ugerutiner for de forskellige fag, som beskriver hvordan vi arbejder i fagene, og hvilke faste rutiner faget indeholder. Del 2 er selve rammeplanen, som beskriver hvilke emner og underemner, som vi arbejder med i de forskellige fag, og i hvilke uger.

1. Faste ugerutiner for fagene

Fagenes faste ugerutiner samt beskrivelse af arbejdsformer	
LÆSEBÅND	Alle dage har vi 20 minutters læsebånd. Her læser børnene en frilæsningsbog, som passer til dem i niveau, samt understøtter deres motivation for læsning. Efter hver endt bog skal børnene udfylde en boganmeldelse med bogens handling, antal sider, samt give den stjerner m.m. Fredag vil vi ofte lave et alternativt læsebånd fx at læse udvalgte genrer, læseteater eller makkerlæsning.
DANSK - HOLD 2	Vi fortsætter det kendte univers fra ”Den første læsning”. Vi arbejder med den grønne læsebog og tilhørende arbejdsbog hver mandag, onsdag og torsdag. Her vil vi veksle mellem læsning og opgaver. Der vil være lektier fra gang til gang. Vi har en fælles gennemgang af det nye kapitel, og vi følges ad i arbejdsbogen. Tirsdag har vi basisdansk, hvor vi arbejder med grammatik. Vi tager udgangspunkt i ”Min anden danskbog”. Vi laver holddeling efter forskellige principper.
DANSK - HOLD 3	I Safari-dansk arbejder vi med de fire kompetenceområder for faget dansk: <i>læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation</i> . Hold 3 benytter oftest billedkunst-lokalet, hvor der er indrettet gruppeborde til formålet. SAFARI er et nyt dansksystem til mellemtrinnet. Med SAFARI går klassen på opdagelse i tidens tekster og lærer at navigere i et mangefacetteret tekstlandskab. På rejsen indbydes til refleksioner, samtaler og kreative aktiviteter, hvor eleverne bruger både hoved, hænder, mund og krop. Fokus er på moderne tekster i mange afskygninger, og eleverne føres rundt i et inspirerende og varieret udvalg fra alle faghæftets tre tekstkategorier: litteratur og andre æstetiske tekster, fag- og brugstekster. På rejsen møder eleverne noveller, podcasts, film, billedbøger, fotos, biografier, SoMe-tekster, reklamer, digte og webtekster. Digitale medier blander sig naturligt med analoge, for digitale medier er en naturlig del af elevernes verden. Afsættet er en undersøgende, kreativ og samarbejdende tilgang. Opgaver er erstattet af aktiviteter, og arbejdshæfter er erstattet af scrapbøger. Den enkelte elevs personlige scrapbog bliver ikke bare et minde om et skoleår, men også en faglig ressource for eleven. Tirsdag har vi grammatik og basis dansk, hvor vi træner skrift, stavning og grammatik. Vi arbejder primært offline med grammatiske opgaver og diktater, og vi vil indimellem lære grammatik gennem lege og bevægelse.
EMNE	I emnetimerne vil vi udelukkende have fokus på vores halvårsemne ”Nelson Mandela 46664” og tage afsæt i børnenes undringer, sommerferieopgaver, vores egne og kollegers morgensamlinger samt den historiske og samfundsmæssige udvikling, der har kendetegnet Sydafrika før, under og efter Apartheidstyret.
LOGBOG	Fredag arbejdes der med refleksion over ugen, der er gået. Spørgsmål til ugen skal hjælpe børnene med at reflektere og huske, hvad der er sket. Børnene skal opleve, at skrivning/tegning kan anvendes til at fastholde en oplevelse. Logbog bliver brugt som evaluering af ugens arbejde.
MATEMATIK	Her i det første halve år arbejder vi som udgangspunkt holdvis to timer om ugen med fokus på de grundlæggende regnestrategier og færdigheder i matematik. I den tredje lektion arbejder vi på tværs af børnegruppen, hvor vi benytter spil- og værkstedsarbejde for at underbygge børnenes matematiske forståelse og fastholde den legende- og differentierede tilgang til læring. Vi prøver at inddrage halvårsemnet i den fælles matematiktime, når vi synes det giver mening. Der vil forekomme hjemmearbejde engang i mellem – og så får I besked herom på forældreintra i god tid. Hjemme kan I altid finde ekstra træningsopgaver på www.supermatematik.dk , www.emat.dk , træne tallenes navne og udseende, tælle penge, lave mad sammen og følge en opskrift, spille spil sammen, måle afstande og længder, tegne mønstre og cirkler, følge en instruktion, når I bygger Lego eller noget helt andet. Husk der er utrolig meget ”skjult” matematiktræning i alle vores dagligdags gøremål og lege.

Rammeplan for MG 1 efteråret 2025

ENGELSK	I engelsk er der fokus på en legende og opmuntrende tilgang til sprogtiltagelsen. Vi skifter imellem skriftlighed, mundtlighed, leg, spil og læse- og lytteøvelser. Vi arbejder med forskellige materiale, bl.a. grammatik, små tekststykker, sange og bevægelseslege, videoer og små film, Ipad mm. Dialoger, skuespil og 'quiz og byt' bliver også en integreret del af undervisningen, så eleverne får styrket mundtligheden i fællesskabet, for at udvide børnenes ordforråd og for at få bevægelse med i undervisningen. Børnene vil i engelsk være opdelt på Hold 2 og Hold 3.
IDRÆT	I idræt har vi fokus på de helt basale idrætskundskaber. Vi vil i løbet af året arbejde med atletik, boldbasis, udvikling af boldspil og lege, redskabsgymnastik og musik, bevægelse og udtryk. Et vigtigt element for os er, at børnene oplever idrætsglæde i samspil med andre. Vi har derfor fokus på sociale kompetencer og vigtigheden i, at børnene kan indgå i et fællesskab, hvor der er plads til alle. Vi vægter også omklædning og bad højt, så børnene kan have et naturligt forhold til egen krop.
KONTAKTLÆRERTID	Hver mandag har vi kontaktlærermøde på skemaet. Når vi har kontaktlærermøde, arbejder vi tit i opdelt grupper, hvor børnene er sammen med sin kontaktlærer. Her arbejder vi med sociale kompetencer, relation mellem lærer og barn og personlige og faglige mål. Det er også i dette møde, hvor vi har elevråd i MG1 og vender vigtige ting i plenum.
NATURFAG	Vi arbejder med en undersøgende og eksperimenterende tilgang til faget. Vi veksler imellem læse-lytte baseret undervisning, værksteder, forsøg, udeundervisning, film og små oplæg fra børn og voksne.
AKTUELT	I faget arbejder vi bl.a. med børnenes historiske og kulturelle bevidsthed og identitet. Vores livsvilkår og samfund er netop rundet af vores fælles historie. Centralt i faget, er, at vi sammen bliver klogere på aktuelle nyheder i børnehøjde - ved f.eks. at dykke ned i nyhederne som de kommer til udtryk i Ultra Nyt på DR.
BILLEDKUNST	I faget billedkunst skal børnene lære at opleve, producere og analysere billeder. "Billeder" menes bredt, og dækker over forskellige repræsentationsformer fx tegninger, modeller, malerier, fotos, internettet, skulpturer, arkitektur og vores visuelle omgivelser generelt. Børnene skal blive i stand til at iagttage, reflektere, bruge og forstå billedsprog. Billedkunst er et kunstnerisk-æstetisk fag, hvor børnene giver visuelt udtryk for oplevelser, holdninger, følelser og fantasier og opnår dermed en erkendelse af sig selv og en forståelse af omverdenen.
MUSIK	Musikundervisningen vil indeholde elementer af musikfagets tre grundpiller: musikalsk udøvelse, musikalsk skaben samt musikforståelse. Musikundervisningen vil ofte, og i de situationer hvor det findes relevant, være båret af musik og sange, som knytter sig til det overordnede emne.

2. Rammeplan (1 af 4)

Opstart og undringsspørgsmål uge 33 + 34	
EMNE	Vi bruger timerne på at afslutte undringsværkstederne og skrive undringsspørgsmål. Vi øver os i at være sammen, vi afholder valg til elevråd, og vi får lavet klasseregler for MG1.
MATEMATIK	Vi lærer hinanden at kende og introduceres for de to matematikbøger fra Supermatematik. Nye arbejdsrutiner og arbejdsgange trænes, og vi repeterer kendte regnestrategier gennem terningespil med vores ”onsdags-matematik-makker”.
IDRÆT	Vi får løbet, fanget og grint en masse, når vi spiller menneskestratego udenfor. Vi vænner os til omklædningsrutinerne med bad efter en idrætstime.
BILLEDKUNST	Vi laver Andy Warhol inspirerede portrætter af Nelson Mandela malet med Caran Dâche farver.
AKTUELT	Vi forbereder os på gruppelejren.
ENGELSK - HOLD 2	Vi arbejder med emnet “Summer vacation”, med fokus på hvilke steder de har set, transportmidler de har brugt og steder de har sovet.
ENGELSK - HOLD 3	I disse uger har vi haft fokus på at arbejde med emnet “Summer”. Børnene har “tømt” et sommerbillede og dermed øvet sig på at stille spørgsmål og svare hinanden på engelsk.

Rammeplan for MG 1 efteråret 2025

2. Rammeplan (2 af 4)

• Hvor gammel blev Mandela • Hvorfor måtte sorte og hvide ikke køre i samme bus? • Hvem var Mandela? • Hvorfor løber leoparden så hurtigt? • Hvordan blev Nelson Mandela præsident? • Hvorfor har elefanten så store ører?	
1. Forløb "Nelson Mandelas Sydafrika" uge 35 (gruppelejr) 36-37-38	
EMNE	Vi introducerer børnene for Nelson Mandela. Hvem var han? Hvor levede han? Hvad kæmpede han for? Hvorfor? Børnene producerer plancher og tegneserier, der beskriver Nelson Mandelas liv.
NATURFAG	Vi lærer om nogle af Sydafrikas dyr; elefanten, giraffen og zebraen. Hvad spiser de? Hvor lever de?
AKTUELT	Fordybelse i og forståelse af samfundets aktuelle nyheder. Vi vil søge indsigt i og skabe udsyn til verden omkring os.
MATEMATIK	Med sin "onsdags-matematik-makker" skal børnene på postløb og løse korte regnehistorier. Senere laver de også deres egne tabel-hinke-ruder på fliserne. Vi spiller mange forskellige matematikspil for at blive fortrolige med positionssystemets opbygning med enere, tiere, hundreder og tusinder – og måske endda også titusinder og hundredtusinder. Et vigtigt fokusområde er, at tallenes navne og udseende trænes i at læses højt og skrives korrekt. Fx når vi taler om indbyggertal i forskellige lande og byer i Sydafrika og Danmark.
BILLEDKUNST	Vi tegner og maler Sydafrikas dyr og lader os inspirere af Hans Scherfigs dyremalerier. Vi lærer om forgrund og baggrund samt eksperimenterer med farverne.
IDRÆT	Efter Apartheids afskaffelse i 1990 er Sydafrika igen kommet med i internationale stævner og konkurrencer, og landets sportsfolk har siden vundet verdensmesterskaber i rugby, cricket og fodbold, så vi vil naturligvis afprøve disse tre boldspildiscipliner i idrætstimerne med fokus på fairplay, spilforståelse og sved på panden. Vi regner med at være udenfor i timerne – også selvom vejret bliver køligere og fugtigere.
ENGELSK - HOLD 2	Vi arbejder med "This is me" hvor vi fortæller om os selv, vores familie og vores venner.
ENGELSK - HOLD 3	Vi skal arbejde med dyrelivet i (Syd)Afrika og turde tale om disse. Så, der bliver særligt fokus på mundtlighed i denne periode. Derudover skal vi arbejde lidt med alt det, som børn i Danmark har tilfælles med børn i Sydafrika – vi skal med andre ord blive meget klogere på hinandens liv herunder <i>hobbies</i> .

2. forløb FN's Børnekonvention Præ- og projektuger uge 39, 40 og 41	
• Hvorfor må sorte mennesker ikke tage på stranden? • Hvordan bor folk i Sydafrika? • Hvordan taler man sammen når man ikke har samme sprog? • Hvorfor er der noget der hedder Mandelapark?	
Med afsæt i udvalgte paragraffer fra FN's Børnekonvention arbejder vi projektorienteret med alle menneskers ret til bl.a. skolegang og uddannelse, bolig, mad og rent drikkevand. Vi laver enten fagbøger eller foldebøger som produkt og fremlægger vores projekt for hinanden.	

2. Rammeplan (3 af 4)

Afrikansk musik og kulturliv	
3. Forløb	
uge 43, 44, 45 og 46	
• Hvorfor malede de i hulerne? • Hvorfor trommer de så meget? • Hvordan ser en afrikansk dans ud? • Hvorfor lavede de afrikanske masker? • Hvordan ser afrikanske instrumenter ud?	
EMNE	Børnene laver deres egne afrikanske instrumenter og eksperimenterer med rytmer og dansetrin.
NATURFAG	Vi lærer om jorden og universet: Sol, måne, årstider og vejr
AKTUELT	Vi lytter til afrikansk musik og studerer afrikanske danse.
MATEMATIK	Nelson Mandela var i fængsel i 27 år af sit liv. Vi skal arbejde med tid og måling i år, dage, timer, minutter og sekunder. Vi vil også dykke ned i talkombinatorik ud fra Nelson Mandelas fangenummer 46664 samt optegne hvor stor (eller lille) hans fængselscelle var og lære om meter og kvadratmeter.
BILLEDKUNST	Vi hører om de afrikanske hulemalerier og prøver at lave vores eget, derefter maler vi vores egne afrikanske masker.
IDRÆT	Vi rykker indenfor i kasernehallen og laver forskellige idrætslege, tagfatlege og boldbasisspil. De børn, der gerne vil, prøver at instruere i nogle af deres yndlingsidrætslege.
ENGELSK - HOLD 2	Vi vil arbejde med "food", hvor vi bl.a. prøver at lege købmand.
ENGELSK - HOLD 3	Vi fortsætter lidt i samme rille som i den forrige periode, for vi skal tale om forskelle og ligheder og selv lave beskrivelser, hvor vi øver skriftlighed. Hvis alt går vel, bliver der nogle ret fede vendespil ud af det, som vi så skal spille i mindre grupper.

2. Rammeplan (4 af 4)

Friskolemarkedsuge

uge 47

Hele skolen summer af liv og kreativitet, når Nelson Mandela 46664-emnet afrundes med en uge, hvor alle arbejder på tværs af alder og interesser.

Husk at lørdag d. 22. november er en obligatorisk skoledag, hvor ugens arbejde vises frem.

Basisuger og juleri

uge 47 - 51

	• Hvorfor fejrer vi jul?	• Hvor mange forskellige slags nisser findes der?	• Hvilke juletraditioner findes der i andre lande?
EMNE(DANSK)	Vi laver et lille storylineforløb med vores egne nisser i Mg1's Nisseby. Børnene øver sig i at skrive både indre- og ydre personkarakteristik over deres egen nisse. Vi skriver små nissehistorier, og læser dem højt for hinanden.		
MATEMATIK	Vi arbejder med julekalender-matematik på forskellige niveauer. Børnene udarbejder/videreudvikler deres eget matematikspil med deres onsdags-matematik-makker og spillene afprøves af de andre børn.		
NATURFAG	Vi laver forsøg med vand, is og damp.		
AKTUELT	Hvorfor er det nu egentligt, at de fleste danskere fejrer jul? Vi genopfrisker juleevangeliet og danske juletraditioner. Hvordan fejres julen andre steder i verden? Og hvorfor er det ikke alle, der holder jul?		
BILLEDKUNST	Vi laver vores egen mg1-julekalender og tegner snelandskaber på sort kardus		
IDRÆT	Julen nærmer sig, og vi øver et par juledanse. Fra uge 49-51 kommer Viborg Badmintonklub og underviser os i badminton.		
ENGELSK - HOLD 2	Vi arbejder med "Christmas". Vi arbejder bl.a. med forskellige juleord på engelsk, juletraditioner og julesange.		
ENGELSK - HOLD 3	"We wish you a Merry Christmas" - nemlig ja. Vi skal lære om juletraditionerne i England og sammenligne med vores egne traditioner herhjemme – mon vi har nogle tilfælles? Derudover er der julemusik og kendskab til disse på programmet. Vi skal øve os i juleord og lave korte sætninger. Mundtlighed er i denne periode i højsædet.		

Rammeplan for MG2 - efterår 2025

Dansk

MG2's dansktimer ligger mandage, tirsdage og fredage. Mandage og tirsdage vil betegnes som "emnedansk", hvor vi dykker ned i vores pågældende emne – *Mandela 46664*. Fredage bruges til at lave logbøger med refleksioner over ugen, der er gået, samt grammatik efterfølgende. Hver dansktime starter ud med 20 minutters læsebånd, hvor børnene selv medbringer en læsebog, der passer i niveau og understøtter deres motivation for læsning. Herudover opfordrer vi børnene til at læse minimum tre gange om ugen i 20 minutter ad gangen for at udvikle læsekompetencerne.

Uge	
34	Sommerferieopgave, velkommen tilbage.
35-36	Børneliv: I emnedansk vil vi først tage fat i et forløb om billedsamtaler, hvor vi dykker ned i emnet <i>børneliv</i> . Børneliv leves vidt forskelligt i verden. Vores hverdag er fyldt med billeder, men er vi egentligt klar over, hvad billeder vil fortælle os? Hensigten med forløbet er at præsentere eleverne for billedkunsten i danskfaget og skærpe deres opmærksomhed på billeders indhold og form – hvad fortæller billederne, og hvordan gør de det? Børnene skal i løbet af forløbet forsøge selv at indfange nogle billeder, der symboliserer børneliv i Danmark.
37	Boguge Mandag d. 8/9 hopper vi med ombord på "FN's internationale læsedag" fra 8-13.30. Vi skal hygge og læse til den helt store guldmedalje. Dette indbefatter individuel læsning, gruppelæsning, højtlesning, læseløb mv. Tirsdag evaluerer vi på vores læsedag samt laver en booktrailer, hvor vi præsenterer og "reklamerer" for vores yndlingsbog for hinanden.
38	Hogrefeprøver: Staveprøve og læseprøve
39	Gruppelejr mandag-tirsdag
40	Projektuge
41	Vi dykker for alvor ned i Nelson Mandela i denne uge. Hvem var han? Vi læser tekster, arbejder med citater af Mandela og er nysgerrige på hvem han var, og hvilken betydning han har for os i dag?
42	Efterårsferie
43-44	Vi fortsætter med at dykke ned i Nelson Mandelas liv.
45-46	En foldebog der samler op på al det, der er lært i emnet Mandela 46664. Vi bruger dansktimer mandag og tirsdag + timerne over middag, så der bliver en lang fordybelsestid til at lave en flot og kreativ foldebog med et fagligt indhold omkring emnet og dets mange spændende underemner.
47	Friskolemarked

48-50	Vi øver Lucia og starter op på to forskellige litteraturforløb. Det ene hold skal arbejde med bogen ”En som mig”. Det andet hold skal arbejde med fabler. Fælles for begge hold er, at vi arbejder med litteratursamtaler, meddigtning og læseforståelse.
51	Vi arbejder med juledansk i forskellige værksteder.

Engelsk

I engelsk i MG2 deles gruppen i to, når vi har fået et solidt indblik i børnenes faglige niveau. Vi arbejder med engelsk grammatik, skriveøvelser samt forskellige aktiviteter hvor vi styrker børnenes ordforråd og evne til at skabe sætningskonstruktioner. Vi vil også arbejde med emnerelateret materiale, som passer til vores overordnede emne. Herigennem får børnene indsigt i Nelson Mandelas liv, menneskerettigheder og den afrikanske kultur.

Undervisningen vil bygge på indlæring af de kommunikative kompetencer – både skriftligt og mundtligt. Vi har fokus på at arbejde i grupper og makkerpar på tværs af holdene. Et af målene med undervisningen er, at børnene får opbygget en sproglig selvtillid, som gør dem i stand til at turde tale engelsk med voksne og deres kammerater.

Uge	
34-36	Opstart: Intro til engelskfaget. Vi starter med i fællesskab at skabe et trygt rum omkring engelskundervisningen. Det gør vi ved at snakke om faget generelt, hvad der kan være svært mv. Herefter går vi så småt i gang med små mundtlige og skriftlige opgaver på engelsk. Vi kigger på og taler om myldrebilleder, laver opgaver i hæfter, der passer til elevernes individuelle niveau og små snakkeøvelser med hinanden.
37, 38, 41	Real life heroes I denne periode undervises eleverne separat på hold 4 og 5. Laura og Lene underviser hold 4, mens Louise underviser hold 5. Begge hold har samme emne: Real life heroes. Her kommer vi omkring store personligheder, der har ændret verden og sat fokus på menneskers rettigheder – fx Nelson Mandela, Malala Yousafzai m.fl. OBS: Engelsk i uge 39 og 40 udgår grundet hhv. gruppelejr og projektuge
39	Gruppelejr mandag-tirsdag
40	Projektuge
42	Efterårsferie
43-46	Safari in Africa Efter holdinddelingen tager vi på safari i Afrika. Vi skal møde Afrikas dyr i deres habitater, og vi skal lære om dem og dykke ned i deres verden.
47	Friskolemarked

48-51	Christmas and traditions Vi tager hul på juletiden, hvor vi vil kigge på juletraditioner hos egne familier samt ude i verden. Dette gennem både mundtligt og skriftligt arbejde.
--------------	--

Idræt

I idræt har vi fokus på sportsgrene som kendetegner og udøves i Sydafrika til og med uge 48. Det er vigtigt for os, at eleverne får prøvet flere forskellige sportsgrene, for at udvide deres sportslige horisont, og prøver kræfter med noget nyt, og måske noget velkendt. Klassen vil nogle gange være delt i piger/drenge og andre gange efter hold, alt efter hvilket forløb vi er i gang med, og hvad der bedst giver mening.

Uge:	
34	Intro til idrætsfaget i MG2, herunder rammer, struktur og forventninger. Herefter vil vi starte med forskellige lege, hvor der er fokus på sjov, bevægelse og samarbejde. Opvarmning: Strand høvdingebold og stikbold Sportsgrene: Fodbold og håndbold
35-38	Touch rugby og cricket Vi skal prøve kræfter med to store sydafrikanske sportsgrene. Undervejs lærer vi de grundlæggende regler og teknikker, og vi arbejder med samarbejde, taktik og fairplay. Forløbet til hver sportsgren er 2 uger, hvorefter man bytter.
39	Dans Vi prøver kræfter med forskellige dansegenre herunder afrikansk dans med kortere koreografier. Derudover har vi en samtale omkring, hvorfor dans er så vigtig og så stor en del af den afrikanske kultur.
40	Projektuge
41	Atletik Småløb og teknik - Vi skal arbejde med forskellige atletikdiscipliner. Derudover træner vi stafetter, hvor samarbejde, tempo og præcision er i fokus. Undervejs ser vi også på, hvordan atletik er en stor del af sportslivet i Sydafrika.
42	Efterårsferie
43-46	Kropsbevidsthed (Akrobatik og gymnastik) og floorball Vi arbejder med kropsbevidsthed for at udvikle motorik, kropskontrol og selvtillid i bevægelse i samarbejde med hinanden. Floorball for at dyrke holdsport, der styrker samarbejde, fair play og boldfærdigheder. Tilsammen giver det fysisk udvikling, bevægelsesglæde og sociale kompetencer i idræt. Forløbet varer to uger, hvorefter grupperne bytter.

47	Friskolemarked
48	Dans
49-51	Badminton Badminton styrker elevernes motorik, koordination og reaktionsevne, samtidig med at de lærer regler og fair play. Samtidig giver spillet både høj puls, koncentration og glæde ved bevægelse.

Matematik

Vi vil i dette første halve år have stor fokus på hvert barns matematiske forståelse af og træning i de fire regningsarter og barnets brug af hensigtsmæssige regnestrategier. Det er derfor vigtigt, at børnene træner disse regelmæssigt færdigheder både i skolen og hjemme. Derfor har alle børn en bog på eget niveau til træning hjemme. Lektien er at arbejde 2 x 20 minutter i bogen om ugen på dage hvor det passer jer. Vi benytter computeren stort set hver gang, vi har matematik, så sørg for at den er opdateret og opladet til hver time. På sammen måde skal bogen være i tasken mandag og fredag.

Uge	Aktivitet
33-34	Intro til matematik og opstart Brainstorm ift. emne Fredag udgår grundet jubilæum
35	Fysiske matematik bøger + færdighedsregning Udlevering af matematikbøger + arbejde i de udleveret bøger
36-38	Færdighedsregning og geometri (Regnearter og basis matematik + Afrikanske flag med geometriske figurer + Opstart på Geogebra med geometriske figurer) Eleverne inddeles i grupper. Grupperne er hhv. Ved Lene og Louise en dag om ugen, hvor de arbejder med enten færdighedsregning eller geometri. Eleverne skal have færdighedsregning for at kunne løse grundlæggende matematiske opgaver med plus, minus, gange og division korrekt uden brug af hjælpemidler. Målet er at udvikle elevernes evne til at mestre de basale matematiske færdigheder som en forudsætning for at kunne tackle mere komplekse matematiske problemer senere.
39	Ugen udgår pga. gruppelejr og erstatningsfri
40	Ugen udgår pga. projektuge
41	Hogrefe test Hogrefe-tests bruges til at identificere elevernes styrker og svagheder, danne et grundlag for at målrette og differentiere undervisningen samt følge elevers fremskridt over tid. Resultaterne giver læreren et redskab til at iværksætte relevante indsatser for enkelte elever eller klassen.

	Fredag udgår pga. motionsdag
42	Efterårsferie
43	Hogrefe test
44-46 & 48-50	Statistik, sandsynlighed og brøker Med afsæt i børns levevilkår i Afrika, hvor vi laver forskellige statistikker og diagrammer, der beskriver forskellige livsvilkår. Vi skal fortsætte med brøkgregning og arbejde med forskellige diagrammer; cirkel-, søjle-, pindediagrammer.
47	Friskolemarked
51	Opsamling og julematematik

Kulturfag

Uge	
35-37	Menneskerettigheder og børnekonventionen MG2 er indtil efterårsferien delt i kontaktgrupper, der på skift undervises i temaet <i>menneskerettigheder</i> . Denne værkstedsbaserede undervisning er valgt, så vi kan fordybe os i nogle konkrete emner på en måde, der tilgodeser flere elever, idet de undervises på mindre hold, og der i højere grad kan skabes et trygt rum og nærvær. Nærmere bestemt vil vi tage udgangspunkt i Børnekonventionen og lave nedslag i børns rettigheder. Vi vil sammen læse, skrive og tale om samt debattere emner fra netop Børnekonventionen med henblik på at skabe indsigt og udsyn for børnene.
38	Brainstorm og forberedelse i kontaktgrupper om og af projektuge. Forberedelse af lejr.
39	Mandag og tirsdag udgår grundet gruppelejr. Onsdagens modul bruges på forberedelse til projektuge.
40	Projektuge
41	Evaluerings af projekt og gruppelejr
42	Efterårsferie
43-46	Vi vil i denne periode tage fat i Afrikas kultur. Vi vil kigge på forskelle og ligheder mellem afrikansk og dansk levevis i hverdagen. Denne komparative tilgang har til formål at gøre undervisningen mere vedkommende for eleverne. Undervisningen vil tage udgangspunkt i materiale fra <i>Hele Verden i Skole</i> : https://heleverdeniskole.dk/
47	Friskolemarked
48-51	Frem mod jul tager vi hul på et miniemne omkring Grundloven og kvinders valgret. Her skal børnene lære om følgende: • Hvordan vi gik fra enevælde til nationalstat.

	• Hvordan menneskers og kvinders rettigheder har ændret sig gennem tiden i Danmark. • Hvordan Grundloven kom til, og hvilken betydning den har haft. • Hvad en organisation er, og hvad den er til for. • Begrebet "ligestilling" og hvad det indebærer. Vi vil i MG2 arbejde for, at børnene skal kende deres historie og vide, hvordan folk før os har kæmpet for, at samfundet ser ud, som det gør i dag.
--	--

Naturfag

	Generel beskrivelse Vi har én time naturfag om ugen. På nuværende tidspunkt har vi endnu ikke helt fastlagt, hvordan strukturen i faget skal være. En del af naturfag vil indgå i projektugen, da nogle af børnene skal arbejde med Afrikas dyr. Derudover vil undervisningen komme til at have fokus på tre centrale emner ud fra børnenes brainstorm: • Hvorfor ser Afrika ud, som det gør? Vi arbejder med jordens opbygning, kontinentalplader, klimabælter og andre forhold, der giver mening i forståelsen af levevilkårene i Afrika. • Dyrs og menneskers tilpasning til naturen. Herunder arbejder vi med vand som en livsvigtig ressource, med udgangspunkt i verdensmålet <i>Rent drikkevand til alle</i>. • Afrikas dyr
--	---

Teknologi hold 4

	Generel beskrivelse Teknologifaget på hold 4 er nyt, men ideen er, at få gjort eleverne køreklar til at bruge computer i undervisningen. De undervises i generel brug, nyttige apps, navigation, genveje, programmer m.m. Når det basale er på plads, og eleverne har fået sit "it-kørekort" vil undervisningen have sit fokus på at dykke ned i de programmer, vi bruger mest i hverdagen. Vi vil øve os i bl.a. word og powerpoint, som i stigende grad bliver en del af børnenes hverdag. Derfor vil fokus ligge på, hvordan vi som børn færdes på det store internet.
--	--

Musik

	Generel beskrivelse Undervisningen er i år planlagt sådan, at hold 4 har musik om torsdagen, og hold 5 har musik onsdag morgen. Hold 5 havde jeg også fornøjelsen af at undervise sidste år, og det giver mening at fortsætte, hvor vi slap, i forhold til deres musikalske nysgerrighed. De har således valgt et eller flere instrumenter, som de gerne vil blive bedre til at spille på, når det giver mening. På hold 4 arbejder vi fortsat med at brede nysgerrigheden omkring instrumenterne ud. Dog er der på holdet børn, der allerede spiller på meget højt niveau, og det vil vi selvfølgelig gøre brug af. Men uanset niveau gælder det for alle om at øve sig i at lytte til de andre i fællesskabet og give plads til alle – også i musikken. 😊 Generelt på begge musikhold arbejder vi med kendskab til de enkelte instrumenter og deres brug i forskellige sammenspilsnumre med henblik på at skabe en god og tryk kultur for fællesskabet i musiklokalet. Hver time vil starte med en fællessang, dans eller en anden opstartsøvelse, der styrker fællesskabet og elevens grundlæggende forståelse for musik, genre og puls. Mandela 46664 Et emne, der kalder på protestsange, protestnumre, afrikanske sange og bevægende kor. Begge grupper er derfor startet med noget, de har spillet før, for at genopfriske kulturen i musiklokalet og fornemmelsen af sammenspil. Hold 4 spiller <i>Så'n er det</i>, og hold 5 spiller <i>Zombie</i>. Mandela havde et stort mod, men omkring ham blev der også løftet i flok. Det er mit håb, at hvert enkelt barn får mod til at synge, danse, spille og på den måde bidrage ind i fællesskabet. Hold 4 og 5 skal sammen lave Lucia til jul. Derfor vil vi også øve os i at optræde med forskellige ting inden december, så oplevelsen bliver lettere for alle at nyde og være med til.
--	---

Kontaktlærertid

	Generel beskrivelse Kontaktlærertid inddeles i børnemøder og reel tid med sin kontaktgruppe/-lærer. I lige uger afholder vi kontaktgruppetid, hvor vi samles omkring trivsel. I ulige uger samles hold 4 og 5 i MG2, hvor vi afholder børnemøde. Hvert børnemøde styres af en ordstyrer valgt af børnene, der ligeledes vælger en referent. Vi kører en fast struktur på hvert børnemøde, hvor både børn og voksne kommer til orde undervejs. Børnemøderne afsluttes med, at vi i fællesskab finder et fokusmål, vi som gruppe arbejder henimod. Fokusmålene bestemmes af børnene, da medbestemmelse og ansvar er i højsædet på vores børnemøder.
--	--

Det er kun hold 5, der har tysk. Vi arbejder ud fra den forståelse af sproglæring, at et ord skal mødes minimum 7 gange (talt, hørt, skrevet og læst), før det er en aktiv del af ens ordforråd. Vi arbejder med chunks, som skal styrke eleverne ordforråd og hjælpe dem både i det talte og skrevne sprog. Sproglæringen suppleres med øvelser grammatik og små skriveøvelser i et simpelt sprog.

Vi vil også arbejde med emnerelateret materiale men med hensyn til, at eleverne har et begrænset ordforråd på tysk. Derfor vil emnet i denne omgang have FNs erklæring om menneskerettigheder og særligt artikel 25 som omdrejningspunkt, når vi tager hul på emnerne das Essen og die Kleidung.

Uge	
34-41	Das Essen Mad er essentielt for at kun leve, og det er menneskerettighed at kunne få en passende ernæring. I emnet Das Essen skal vi arbejde med emner som Frühstück, Mittagessen, Abendessen, Obst und Gemüse og måske når vi også lidt omkring emnerne Einkauf og im Restaurant. Eleverne skal arbejde med at opbygge et ordforråd og chunks, som gør dem i stand til at forklare, hvad de godt kan lide at spise, og ved hvad forskellige fødevarer hedder på tysk. Det grammatiske fokus er hjælpeverberne sein og haben, verbers bøjning i 1.person singularis og 2.person singularis, så man kan tale om sig selv og spørge ind til andre. Der vil også være fokus på artiklerne der, die og das
40	Projektuge
42	Efterårsferie
43-46	Die Kleidung Som en naturlig forlængelse af emnet om der Körper, som vi arbejdede med i foråret på hold 4, ser vi nu på beklædning. Vi arbejder med at opbygge et ordforråd om tøj, og hvor på kroppen det bæres. I den forbindelse kigger vi også på farver og tillægsord, der kan beskrive bl.a. tøj.
47	Friskolemarked
48-51	Weihnachten und Traditionen I ugerne 48 til 51 skal vi kigge på nogle af de juletraditioner, som der findes i Tyskland. Vi skal bl.a. se nærmere på historien og Skt. Nikolaus og de traditioner, der er forbundet hermed.

Billedkunst

Billedkunst er opdelt i hold 4, der har billedkunst onsdag og hold 5, der har billedkunst torsdag. I billedkunst arbejder børnene med at skabe og eksperimentere med billeder og former gennem forskellige materialer, teknikker og medier. Faget omfatter plane, rumlige og digitale billeder, og børnene lærer både at udtrykke egne idéer og reflektere over billeder i kunst, kultur og hverdag. Der arbejdes individuelt og i grupper med fokus på fantasi, kreativitet og visuel kommunikation.

Uge	
36-39	<i>Symboler på frihed</i> Børnene undersøger, hvad “<i>frihed</i>” betyder - både for dem selv, men også i en bredere forståelse, og hvordan man hermed kan udtrykke det visuelt gennem symboler, farver og form. Vi snakker om symboler, og hvad der adskiller dem fra andre “billeder”. Vi skal skitse, og udvælge hvilke symboler, der skal arbejdes videre med i børnenes egne symbolmalerier. Børnene begynder på at lære at udstille- og tale om egne værker.
40	Projektuge
41	<i>Sammen mod diskrimination</i> Børnene skal på ét modul skabe et stort fælles maleri, hvor mangfoldighed og lighed visualiseres. Vi skal snakke om, hvad diskrimination betyder, og hvordan mangfoldighed kan symboliseres. Vi skal lege med “action painting” og kommer nok til at grisse lidt, så husk også maletøj 😊
42	Efterårsferie
43-46	<i>Gennem linsen</i> I dette forløb skal børnene igennem et foto- og videokursus, hvor vi snakker- og afprøver forskellige teknikker vedrørende billedbeskæringer, kameravinkler og meget mere. Børnene kommer igennem fotoøvelser, storyboarding, og videoredigering i WeVideo. Vi kommer derfor til at bruge både telefoner og computere i dette forløb.
47	Friskolemarked
48-51	<i>Hvem får hvad?</i> Det er jo snart jul, og der skal derfor gives gaver... Børnene arbejder i par, hvor de trækker én karakter og én gave tilfældigt fra en bunke kort. Parret skal derefter skabe en kort animationsfilm, hvor karakteren får gaven – hvad sker der før, under og efter gaven gives? Vi bruger, hvad vi har lært om billedbeskæringer osv. Fokus ligger på karakterdesign, bevægelse og fortælling. Det tilfældige element gør processen sjov og uforudsigelig, samtidig med at eleverne træner samarbejde og kreativ problemløsning.

"I never lose. I either win or learn"

- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1

Efteråret 2025

Ret til livet

Uge 33-37

Dansk Engelsk Kulturfag	Til en start brainstormer, undrer vi os og er nysgerrige på vores nye emne. Vi lærer Nelson Mandela at kende, og vi får styr på de meste basale begreber. Vi stifter bekendtskab med menneskerettighederne og Børnekonventionen. Derudover kommer Carl Davis på besøg og holder foredrag for os om sin egen barndom og ungdom i Sydafrika. Vi arbejder tværfagligt og kombinerer hhv. dansk, engelsk og kulturfag. I vores dansktimer tager vi hul på nyhedsgenren, hvor børnene i grupper skal planlægge, udføre og præsentere en nyhedsudsendelse. Der er nogle krav til denne nyhedsudsendelse, og børnene skal fungere som både reportere, nyhedsværter, kamerafolk etc. Sideløbende bliver der i kulturfag arbejdet i dybden med blandt andet Mandelas baggrund og liv, apartheid og "inddelingen" af mennesker i denne forbindelse, undersøge begreber og forklare med egne ord og lave et lille "brev", hvori de skriver om, hvad de hver især ville gøre, hvis de var Mandela for én dag. I engelsk har vi lidt forsigtigt taget hul på snakken omkring raceadskillelsen i et større perspektiv, for vi har læst om, set klip og diskuteret retfærdighed i forbindelse med raceadskillelsen i Amerika og fået kendskab til Rosa Parks og hendes historie. For at give børnene mulighed for at reflektere og langsomt køre dem i stilling til det kommende underemne og projektuge, skal vi arbejde med dagbogsgenren. Her skal de forsøge at sætte sig ind i Rosa Parks' liv, tanker og følelser og forsøge at få skrevet et dagbogsindlæg på engelsk omkring dette.
Matematik	Vores hjem Med udgangspunkt i punkt 12 og 17 i menneskerettighedskonventionen om at have ret til privatliv og retten til at eje egne ting, skal eleverne tegne en grundplan og en plantegning ud fra en række givne kriterier og deres egne tanker om, hvordan et hjem skal se ud. Som forarbejde til arbejdet med design af eget hjem, arbejder vi med egenskaber i firkanter og trekanter, vinkler og beregning af omkreds og areal. Eleverne stifter også bekendtskab med skitsetegning, tegning i hånden og tegning i GeoGebra. Matematiske emner: Trekanter - typer og deres egenskaber, firkanter - typer og deres egenskaber, omkreds, areal, skitser, måling, tegning i hånden, tegning i GeoGebra.
Tysk	Hold 6: <i>Essen und Trinken</i> - vi bygger videre på det ordforråd, som vi startede på at opbygge før sommerferien, hvor der primært blev arbejdet med Frühstück. I emnet her vil vi komme omkring Einkauf og im Restaurant, men vi skal også se på typiske, tyske spisespecialiteter. Eleverne

"I never lose. I either win or learn"

- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1

Efteråret 2025

	arbejder med at opbygge et ordforråd og chunks, som gør dem i stand til at forklare, hvad de godt kan lide at spise, gå på indkøb og hvordan man bestiller på en restaurant. Det grammatiske fokus er på modalverberne mögen og dürfen, derudover vil der være fokus på adjektiver. Hold 7: I emnet <i>So wohne ich</i> bygger vi videre på det den viden, eleverne har om boligformer fra tidligere forløb. Vi dykker ned i hvilke rum der er i en bolig, hvad forskellige møbler hedder, og hvor møblerne er. Vi skal både tale om møbler, rum i huset og hvordan en bolig kan være indrettet. Eleverne skal lave en kort præsentationsvideo af deres eget værelse, hvor de bruger det ordforråd og de chunks, som de har oparbejdet og som med et ønske om et kreativt projekt, skal eleverne lave et foldehus, som de præsenterer for hinanden. Grammatisk er der fokus på verbers bøjning i 3.person singularis, præpositioners betydning og artiklerne der, die og das.
Idræt	Vi begynder skoleåret med en intro til idrætsfaget i Æ1, herunder rammer, struktur og forventninger. Herefter vil vi starte med forskellige spil og lege, hvor der er fokus på sjov, bevægelse og samarbejde. Strandfodbold/håndbold, løb, og så skal prøve kræfter med to store sydafrikanske sportsgrene, nemlig Rugby og Cricket.
Naturfag	<i>Demografi & Afrikas befolkning</i> Formålet med forløbet er at give børn en dybere forståelse af, hvordan befolkningsudvikling, ressourcer og levevilkår hænger sammen – med et særligt fokus på Afrika. Med Nelson Mandela som historisk og værdimæssig ramme undersøger børnene, hvordan naturfaglig viden inden kan bruges til at forstå og bidrage til løsningen af globale udfordringer. Børnene skal lære, at befolkningsforhold påvirker adgangen til mad, rent vand, energi, sundhed og uddannelse, og at disse faktorer er tæt forbundet med spørgsmål om menneskerettigheder og social retfærdighed. Forløbet skal samtidig styrke børnenes forståelse af centrale geografiske begreber som levevilkår, BNP, fødselsrate, befolkningspyramider mm. Børnene skal udarbejde en fremlæggelse om et selvvalgt afrikansk land. Oplægget skal indeholde grafer og diagrammer over befolkningsudvikling, kort der viser landets placering, naturressourcer og klimazoner samt fotos. Børnene skal prøve at komme med konkrete forslag til, hvordan man kan forbedre livsvilkårene i landet – inspireret af Mandelas værdier om lighed, uddannelse og retfærdighed. Mandela bruges som eksempel på, at varig forandring kræver både social retfærdighed og praktiske løsninger, og børnene lærer, at naturfaglig viden om ressourcer, vand, energi og sundhed er nødvendig for at gøre menneskerettighederne til virkelighed. I forløbets afslutning diskuteres spørgsmålet: <i>Hvis Mandela levede i dag, hvad ville han mene om befolkningsudviklingen i Afrika, og hvilke handlinger ville han opfordre til?</i>
Teknologi	"IT-klar, parat, skolestart!" Forløbet skal sikre, at alle børn får en fælles, grundlæggende forståelse for skolens digitale værktøjer og rutiner. Børnene lærer at logge på og bruge de vigtigste programmer, at arbejde sikkert og ansvarligt online samt at udnytte Office-programmer og OneNote i deres daglige skolearbejde.

"I never lose. I either win or learn"

- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1

Efteråret 2025

Håb, drømme og mulighedernes land

Uge 38-41

(Projektuge i uge 40)

Dansk Engelsk Kulturfag	Vi arbejder tværfagligt i kulturfag, dansk og engelsk med temaet <i>Håb, drømme og Mulighedernes land</i> . Fokus er på Danmarks kolonihistorie i Dansk Vestindien, trekantshandel og på hvordan kolonimagten påvirkede både Danmark og de mennesker, der levede som slaver på øerne. Børnene oplever gennem øvelsen " <i>Træk dine rettigheder</i> ", hvordan det føles at mangle rettigheder og frihed. I projektugen kan de selv vælge at fordybe sig i andre perspektiver, fx slaveriet i USA, apartheid eller borgerrettigheder. Forløbet giver mulighed for både historisk forståelse, sprogarbejde og refleksion gennem tekster, kilder og film.
Matematik	Fortsat arbejde med <i>Vores Hjem</i> .
Tysk	Hold 6: <i>Essen und Trinken</i> fortsat... Hold 7: <i>So wohne ich</i> fortsat...
Idræt	Vi skal stifte bekendtskab med afrikansk dans i form af forskellige koreografier og efterfølgende forskellige former for pardans.
Naturfag	Forløb fortsat.
Teknologi	"Hverdagens små og store problemer" I dette forløb arbejdes der problemløsende ved hjælp af matematik og computationel tankegang, som er et af de fire kompetenceområder fra forsøgsfaget teknologiforståelse. Børnenes arbejde tager udgangspunkt i udfordringer fra deres hverdag, som de skal udvikle løsninger på ved hjælp af programmering og matematik. Undervejs i forløbet er det vigtigt, at eleverne kender deres hovedopgave, som er: • Vi bruger Micro:bit til at udvikle teknologiske løsninger på hverdagens små og store problemer. • Vi bruger programmering og den matematik, vi allerede kender, til vores løsninger.

Efterårsferie

Uge 42

"I never lose. I either win or learn"
- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1
Efteråret 2025

Med ret følger pligt

Uge 43-46

(Madlejr for hold 6 i uge 44)

Dansk Engelsk Kulturfag	Forløbet har til skal give eleverne indsigt i, hvordan rettigheder og pligter hænger sammen, både historisk og i nutiden. Gennem arbejdet med Malala Yousafzais historie og historiske nedslag fra 2. verdenskrig og tiden efter, får eleverne mulighed for at reflektere over hvordan individet kan gøre en forskel, hvordan samfund definerer og behandler "de andre", hvilke konsekvenser ideologier som nazisme har haft og hvordan vi forstår og bruger begreber som ret, pligt, ansvar, menneskesyn og civilsamfund . I løbet af dette forløb skal børnene producere podcast og debatindlæg, hvor de har mulighed for at lade deres egen mening komme til udtryk.
Matematik	Klassefest I dette forløb arbejder vi ud fra en "historie" om at der skal afholdes en klassefest. Eleverne arbejder med at lave overslag og lægget et budget med indtægter og udgifter i forbindelse med klassefesten. Eleverne kommer til at arbejde med Excel som hjælpemiddel til at lægge budget. Forløbet afsluttes med en lille præsentation af de forskellige planlagte klassefester. I denne periode starter vi også op på færdighedsregninger, som bliver en del af elevernes hjemmearbejde. Matematiske emner: Overslag, budget, valuta, procenter, de fire regnearter.
Tysk	Hold 6: I emnet <i>Das ist Deutschland</i> skal vi kigge på, hvordan Tyskland er delt op i Bundeslande, får fakta om Tyskland. Vi skal også se nærmere på, hvad Tyskland er kendt for både af produkter og kultur. Eleverne skal i slutningen af forløbet lave en foldebog med informationer om Tyskland, som de skal præsentere for hinanden. Vi arbejder med at opbygge ordforråd og chunks, så eleverne i et simpelt sprog kan om Tyskland og tysk kultur. Det grammatiske fokus bliver på at tale i 3. person, bøjning af hjælpeverberne i præsens, samt artiklerne der, die og das. Hold 7: Med emnet <i>Freizeit und Hobbys</i> kommer eleverne til at arbejde med deres og andre børns interesser og hobbyer. Vi vil komme omkring emner som Hobbys, Freundschaft, Handy und Computer, Alltag og Schule. Eleverne skal arbejde med at opbygge ordforråd og chunks, så de i et simpelt sprog kan fortælle om deres egen hverdag og fritidsinteresser, ligesom de skal øve sig i at spørge ind til andre. Eleverne skal

"I never lose. I either win or learn"

- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1

Efteråret 2025

	arbejde med at lave et lille skuespil med små dialoger, der viser en hverdag for et barn på deres alder. Grammatisk er der fokus på bøjning af hjælpeverberne <i>sein</i> og <i>haben</i> , og vi vil lege lidt med verbers bøjning primært i 1.person 2.person og 3. person singularis. Vi fortsætter desuden arbejdet med artiklerne <i>der</i> , <i>die</i> og <i>das</i> på tysk.
Idræt	Fysisk træning - Vi laver alsidige øvelser, der styrker både kondition, styrke og smidighed. Gennem cirkeltræning arbejder vi i korte, intensive intervaller, hvor alle kan være med på eget niveau.
Naturfag	<i>Del 1: Grundkursus i atomet og livets byggesten</i> <i>Del 2: Laboratoriekursus</i> Formålet med dette to-delte forløb er at give børn en solid forståelse af naturfaglige principper på både teoretisk og praktisk niveau, samtidig med at de udvikler laboratoriefærdigheder og sikkerhedskompetencer. Det ene hold arbejder med fysik og kemi, hvor fokus er på atomer, molekyler og livets byggesten. Børnene lærer om atomets opbygning og de omsætter denne viden i praksis ved at bygge en 3D-model af et atom, der visualiserer protoner, neutroner og elektroner. Dette styrker deres evne til at forbinde abstrakte naturfaglige begreber med konkrete modeller. Parallelt arbejder det andet hold med laboratoriefærdigheder i et nyt lokale, hvor fokus ligger på korrekt håndtering af udstyr og kemikalier, sikkerhed, måleteknikker og systematisk registrering af observationer. Børnene lærer at planlægge og gennemføre forsøg selvstændigt og ansvarligt, og de trænes i samarbejde, refleksion og kritisk tænkning.
Teknologi	"Del med omtanke" I dette forløb får børnene en forståelse for deres egen adfærd på nettet i forhold til ansvar for sig selv og andre. Fokus er særligt på, at alle har rettigheder, både til sig selv og til de ting, man skaber. Eleverne får gennem cases, videoer og opgaver viden om ansvar for deres egen adfærd, og om hvor vigtigt det er for forfattere, musikere og skuespillere at beskytte retten til egne produktioner for at kunne skabe ny underholdning og viden. Indholdet er bygget op omkring tre hovedtemaer: • Ret til eget indhold. Hvad er værker, og hvad betyder det at have rettigheder i den sammenhæng? • Hvad må man, og hvad må man ikke med eget og andres indhold. • Hvordan ved man, hvad der er godt og dårligt indhold at anvende på internettet? Forløbet giver viden om, hvordan børnene kan træffe sikre og lovlige valg, når der tilbydes online indhold på internettet. Børnene får gennem øvelser og opgaver konkrete og letforståelige redskaber til at identificere ulovligt og risikofyldt materiale.

"I never lose. I either win or learn"

- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1

Efteråret 2025

Friskolemarkedsugen

Uge 47

Udsyn kræver indsigt

Uge 48-51

Dansk	Vi skal sammen læse e-bogen "Banan", som følger Billie, der bor alene med sin mor. Billies mor er sygeplejerske på Rigets traumeafdeling. Hendes far forsker i molekyler og bor i Brasilien Hun er venner med Funny og Hugo. Da trekløveret udvælger Malena som mobbeoffer, får Billie ikke sagt fra, og hun tør ikke betro sig til sin mor. Men så begynder hun at skrive hemmelige breve med usynlig skrift og gemme dem i det store træ i gården. I dette forløb har vi fokus på børnenes forståelse af fællesskab, samarbejde og respekt for hinanden.
Matematik	Fokus på strategier og færdigheder Vi sætter fokus på strategier og færdigheder i matematik, og eleverne kommer til at arbejde med forskellige metoder at løse opgaver (metoderigdom), så de har mulighed for at vælge eller skifte strategi i deres opgaveløsning. Vi ser også på faglig læsning og signalord i arbejdet med problemløsning, så eleverne får kendskab til vigtige signalord og matematikord. Matematiske emner: de fire regningsarter, ligninger, reduktion, potenser, kvadratrods, talfølger, primtal.
Engelsk	Indtil nu har vi arbejdet med raceadskillelse, apartheid, retfærdighed og rettigheder mennesker imellem. Det fortsætter vi med, men denne gang kan man roligt sige: "Ohhhh, how the tables have turned!". Vi skal arbejde med blandt andet "Green Book", hvor en hvid mand bliver chauffør for en sort mand. Derudover må vi naturligvis heller ikke glemme julestemningen og -hyggen i Æ1. Så, der bliver fyret op for julemusik, traditioner og muligvis en bette quiz. Derefter kan vi ønske jer alle "merry christmas and a happy new year!"
Tysk	Hold 6: <i>Das ist Deutschland</i> fortsat.. Hold 7: <i>Freizeit und Hobbys</i> fortsat...

"I never lose. I either win or learn"

- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1

Efteråret 2025

Kulturfag	I kulturfag i denne periode vil vi arbejde med begrebet "danskhed", for hvornår er man egentlig dansk? Er det, når man har bestået indfødsretsprøven? Når man har været her "længe nok"? Eller? Vi kommer til at arbejde med sammenligninger af danske børn med grønlandske børn og afrikanske børn. Hvad kan vi mon lære af hinanden? Vi skal turde snakke om også det danske samfunds opbygning og den danske måde at "veje" mennesker på. Kan den danske indfødsretsprøve faktisk sammenlignes lidt med Cape Coloured-prøven, som Carl Davis fortalte os om? Hvis ja, hvordan? Hvis nej, hvad er da forskellen? Måske kommer vi ikke frem til et facit, og det er heller ikke meningen, men vores nysgerrighed skal pirres, og vi skal bruge vores indsigt til at skabe udsyn.
Idræt	Pickleball: Vi deles i to hold, der skiftes mellem at spille pickleball og have teori. I hallen prøver vi kræfter med den populære ketsjersport, der minder om en blanding af tennis, bordtennis og badminton. I klassen arbejder vi med regler, taktik og idrættens betydning. Basketball og hockey Vi træner teknik, spilforståelse og samarbejde i både basketball og hockey. Der bliver fokus på både individuelle færdigheder og holdsammenspil, så alle kan bidrage til spillet og udvikle sig undervejs.
Naturfag	Kroppen redder liv Formålet med forløbet er at give børn en grundlæggende forståelse af menneskekroppens opbygning og funktion, med særligt fokus på de forskellige organsystemer, deres samspil og betydning for sundhed og trivsel. Vi arbejder med, hvordan sundhed påvirkes af faktorer som kost, motion, hygiejne og sygdomsforebyggelse. Forløbet tager afsæt i Nelson Mandelas arbejde for sundhed og oplysning, især hans indsats i kampen mod HIV/AIDS. Han så viden som et af de vigtigste våben i kampen mod sygdomme og som en forudsætning for at skabe bedre livsvilkår for alle. Børnene skal derfor opleve, hvordan naturfaglig viden om kroppen ikke blot er nyttig for dem selv, men også kan være med til at redde liv og forbedre samfund. Som produkt udarbejder børnene en plakat, hvor de forklarer en af kroppens helt særlige funktion. Vi arbejder med at kæde det sammen med en global sundhedsudfordring forbundet med dette system. De skal inddrage både naturfaglig viden og eksempler fra verden, herunder Mandelas arbejde, og give forslag til, hvordan sundhedsforhold kan forbedres gennem oplysning, teknologi og samarbejde.
Teknologi	"Del med omtanke" - fortsat

Juleferie

Uge 52-1

"I never lose. I either win or learn"
- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1
Efteråret 2025

Generel info

Vi tilstræber at opbygge undervisningen ud fra et princip om kortere oplæg, inddragelse, bevægelse og fordybelse.

Mål: Vores undervisning er tilrettelagt efter at øge det enkelte barns faglige og sociale udvikling. Derudover følger vi De Forenklede Fællesmål for de enkelte fag, som kan ses på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Lektier/hjemmearbejde: Vil blive offentliggjort i ugeplanen på elevintra. Børnene skal tjekke elevintra hver dag, så de er opdateret på ugens lektier. Vi kontakter forældrene, hvis vi oplever, at barnet ikke laver sine lektier.

Kontaktlærertid: Hver onsdag har vi kontaktlærertid. I kontaktlærermodulet holder vi et ugentligt børnemøde som en del af den demokratiske proces på skolen. Her træner vi det at være en del af et fællesskab. Børnemødet vil bl.a. have fokus på det sociale klima i gruppen, elevrådet, og hvad der ellers rør sig. Eleverne vil på skift fungere som mødeleder og referent.

Fri fredag: Går på skift mellem børnene, hvor de skriver om ugens gang og deres oplevelser i Æ1. Lærerne har også en del, hvor vi fortæller om oplevelser, planer og informerer om vigtige sager. Frifredag læses af både forældre og børn, da det er vores vigtigste kommunikationsorgan sammen med intra.

Læsebånd: I Æ1 arbejder vi kontinuerligt med børnenes læselyst. Børnene skiftes til at lave boganmeldelser som inspiration for andres læsning. Læsebånd kan være i børnenes egne medbragte bøger, men det kan også være i en fællesroman. I læsning af fælles værker har vi fokus på aldersvarende og afvekslende litteratur. Børnene arbejder også med individuelle mål indenfor læsning med udgangspunkt i læsehastighed, læseforståelse, læsestrategier. Vi har læsebånd i begyndelsen af alle dansktimer. For at optimere læsningen vil vi bede jer om løbende at holde øje med, om I har nok (og passende) læsemateriale. Børnene skal desuden læse min. 20 minutter derhjemme (5 ud af 7 dage).

Statusprøver: I uge 41 vil vi sætte fokus på basisfærdighederne og prøve at afdække den enkeltes styrker og udfordringer i de forskellige fag. Bl.a. gennem nogle individuelle prøver, der har til hensigt at følge op på den enkeltes faglige udvikling.

Engelsk: Engelskundervisningen i Æ1 vil bære præg af en varieret arbejdsform og materialeform, samt have fokus på at arbejde med alle kompetencer indenfor faget - det være sig både lytte, tale, læse og skrive engelsk i samtlige moduler. Vi vil arbejde med forskellige genrer og medier både som det vi lærere introducerer, men også hvad børnene selv skal producere. Til nogle aktiviteter/forløb vil vi organisere børnene efter niveau eller holdvis, alt efter hvad vi finder didaktisk og pædagogisk bedst.

"I never lose. I either win or learn"

- Nelson Mandela, 46664

"Mandela 46664"

Rammeplan for Æ1

Efteråret 2025

Derudover vil engelskundervisningen i dette halvår bære præg af, at vi arbejder meget tværfagligt med både dansk og kulturfag. I perioden fra august til januar arbejder vi med grammatik i materialet "Check it out".

Dansk: Vi har kursusdansk hver mandag. Her er vi primært opdelt på hold 6 og hold 7. Vi arbejder med materialet STAV, som har fokus på grammatik og stavning. Vi supplerer undervisningen med andre materialer og onlinesider som f.eks. grammatip.com. Der vil som udgangspunkt være diktat om mandagen. I de resterende danskmoduler arbejder vi med emnedansk. Her vil børnene være delt på forskellig vis. Det kan være niveau, interesse, køn eller noget helt andet. Opdelingen varierer alt efter forløbets indhold.

Teknologi: Vi har teknologi tirsdag morgen. Faget giver børnene indsigt i, hvordan teknologi påvirker vores hverdag, samfund og miljø. Børnene skal udvikle kompetencer til kritisk at analysere, vurdere og anvende teknologi på en reflekteret måde.

Kulturfag: I kulturfag arbejder børnene med historie, samfundsfag og religion som en samlet helhed. Undervisningen tager udgangspunkt i børnenes nysgerrighed og virkelighed og sætter deres egen hverdag i relation til fortid, nutid og fremtid. Her lærer de at forstå, hvordan mennesker har levet og tænkt i forskellige tider og kulturer, at undersøge og diskutere aktuelle samfundsspørgsmål, og forholde sig til værdier, etik og religion i både historisk og nutidigt perspektiv.

Vi arbejder tværfagligt i dansk, engelsk og kulturfag.

NELSON MANDELA

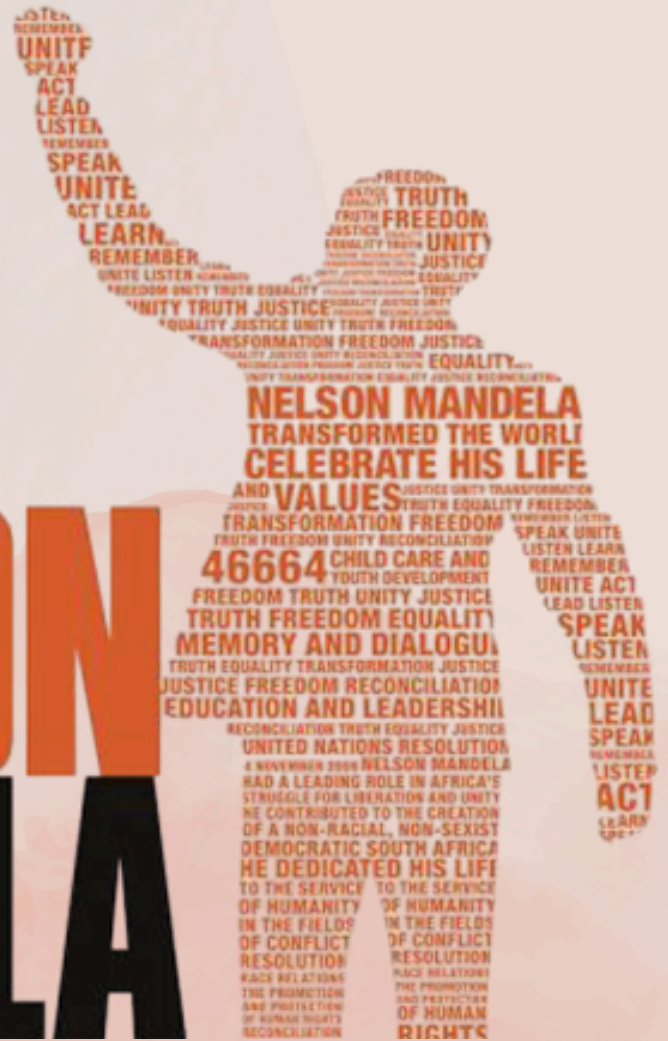
46664

Rammeplan Æ2

Efterår 2025

*"Education is the most
powerful weapon which you
can use to change the
world."*

Nelson Mandela

DANSK Æ2 – EFTERÅR 2025

Uge	Temaer	Beskrivelse	Tekster	Bøger, afleveringer m.m.
33	<i>Introuge</i>			
34	<i>Mandela 46664</i>	Halvårsemnet, <i>Mandela 46664</i> , fylder i denne første uge, hvor vi bliver lidt klogere på personen Mandela og hans betydning for Sydafrika.	Pressefoto: <i>Nelson Mandela – 20 år i friheden, Et fotoglimt</i> ; Anmeldelse: <i>Snorlige film om Mandela</i> , Artikel: <i>Fester for Mandela, De gode gerningers dag, Tillykke Bedstefar</i> .	
35	<i>Prag</i>			
36	<i>Rejsen til Prag</i>	Vi efterbehandler vores udlandsrejse til Prag ved at forberede små fortællinger fra Prag, - både mundtlige til et forældremøde samt skriftlige til aflevering.		Der kan komme en skriftlig aflevering i uge 36.
37 38 39	<i>Ondskab</i>	Ondskab har mange ansigter, - den kan enten vise sig fysisk i form som fysisk vold eller vokse frem indefra, hvor man mindst venter at møde den. Nelson Mandela mødte ondskaben i form af Apartheid og et styre, der ikke så alle mennesker som født lige. Rent eksistentielt dykker vi ned i, om der findes onde mennesker, eller det blot er onde handlinger. <i>Hvorfor opstår denne ondskab?</i>	Roman: <i>Byttedyr</i> af Lise Villadsen; Lyrik: <i>Skæbne</i> af Morten Nielsen; Essay: <i>Ond, ondere, ondest</i> ; Film: <i>Ondskan</i> ; Kunstmaleri: <i>So simple</i> af Michael Kvium, <i>Skriget</i> af Edvard Munch; Kortfilm: <i>Beast</i> m.fl.	D. 28. august – 25. september: <i>Byttedyr</i> af Lise Villadsen
40	<i>Projektuge</i>			
41	<i>Ondskab</i>	<i>Fortsat...</i>	<i>Fortsat...</i>	D. 9. oktober – 13. november: <i>Drengene</i> af Jonas Kleinschmidt
42	<i>Efterårsferie</i>			
43 44 45	<i>Drengestreger</i>	Med udgangspunkt i romanen <i>Drengestreger</i> af Jonas Kleinschmidt dykker vi ned i fortællinger, der alle har det til fælles, at de kigger på krydsfeltet mellem drengestreger, der bare er det, - nemlig drengestreger, og hvornår det bliver til noget mere og andet som fx hærværk og vold. Eleverne skal være aktive deltagere i en debat, der udfordrer dem på moral og etik.	Roman: <i>Drengestreger</i> af Jonas Kleinschmidt; Novelle: <i>Blot en drengestreg</i> af Villy Sørensen; Novelle: <i>Familiefest</i> eller <i>Hærværk</i> af Kim Fupz Aakeson; Novelle: <i>At gøre sit bedste slår...</i> af Jesper Wung-Sung; Kortfilm: <i>Drengestreger</i> m.fl.	Der kan komme en skriftlig aflevering i uge 44.
46	<i>Praktikuge</i>			
47	<i>Friskolemarked</i>			
48 49 50	<i>Frihed og fangenskab</i>	Frihed er retten til at handle og bestemme selv, retten til at realisere sine mål og drømme, hvor fangenskab kan være fysisk, som i fængsel, eller psykisk, som i form af begrænsende tanker eller følelser. Vi kigger ind i forskellige tekster, som hver især kredser om disse temaer.	Novelle: <i>Duften af safran</i> af Sarah Engell; Webdok: <i>En hverdag med konflikter, vold og trusler, DR 2020</i> ; Novelle: <i>Bounty</i> af Angel T. Kirkegaard	D. 4. december – 15. januar: <i>Det øjeblik du tvivler</i> af Sarah Engell Der kan komme en skriftlig aflevering i uge 48.
51	<i>Prøve/prøve</i>	FSA Skriftlig dansk. Vi prøver at "gå til prøve". Tilbagemelding efter juleferien.		

Se Fælles Mål her: <https://emu.dk/grundskole/dansk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t8> Der tages forbehold for ændringer.

Faste rutiner:

- I Æ2 arbejder vi på hold 8 og hold 9 med de samme temaer. Nogle gange sammen andre gange hver for sig.
- Ét modul om ugen bruges på skriftligheden og danskfaglige begreber: grammatik, retstavning, tegnsætning samt genredefinition, personkarakteristik, tekstkomposition m.m.
- Der er læsebånd i hvert modul, men derudover forventes det, at der læses 20 minutter derhjemme hver dag.
- Der bliver 2-3 større skriftlige afleveringer i løbet af dette halvår.

MATEMATIK Hold 9 – EFTERÅR 2025

Uge	Temaer	Beskrivelse	Afleveringer og fokusopgaver.
33	Introuge		
34-35	<i>Geometri: Firkanter og egenskaber</i>	Vi dykker ned i firkanterne og deres egenskaber, hvor vi bl.a. skal arbejde med diagonaler og spejlingsakser, men også argumentere for egenskaberne i de forskellige typer af firkanter. I løbet af forløbet vil vi komme omkring polygoner, samt forskellen på regulære og irregulære polygoner samt konvekse og konkave polygoner. Vi skal også arbejde n-kanter og vinkeltyper, samt vinkelsummen i n-kanter. Desuden bliver eleverne præsenteret for de muligheder, som GeoGebra tilbyder i arbejdet med geometri, så de på den måde kan træffe kvalificerede valg om, hvornår de vil høre brug af GeoGebra. Matematiske emner: Geometri og måling Faglige underemner: Firkanter og deres egenskaber, andre typer polygoner, vinkler i polygoner	
36-39	<i>Geometri: Trekanter og trigonometri</i>	Som fortsættelse og viderebygning på firkanter og polygoner, skal vi arbejde med de forskellige trekantstyper - dog med særligt fokus på den retvinklede trekant. Eleverne skal arbejde egenskaber i de forskellige trekantstyper, og de skal prøvet at bevise, hvorfor der er 180° i en trekant. Vi skal også arbejde med trigonometri (trekantsmåling), hvor eleverne møder både Pythagoras sætning og cosinus, sinus og tangens - og hvis vejret er til det, skal vi ud at måle højder vha. trigonometrien. Vi fortsætter arbejdet med geometri i GeoGebra, og i arbejdet med trigonometri vil Wordmat og dets muligheder og begrænsninger også blive præsenteret. Matematiske emner: Geometri og måling Faglige underemner: Trekantstyper og deres egenskaber, lighedannethed, kongruens, Pythagoras sætning, trigonometri.	<i>Matematikaflevering d.8/9 I løbet af ugerne kan der forekomme hjemmeopgaver i forskellige fokusområder indenfor matematik uden hjælpemidler.</i>
40	Projektuge		
41	<i>Trigonometri</i>	Se <i>Trekanter og trigonometri</i> ovenfor.	
42	Efterårsferie		
43-45	<i>Statistik</i>	I emnet om statistik arbejder vi videre på den basisviden, vi tilegnede os i efteråret 2024. Denne gang vil der i høj grad være fokus på aflæsning, analyse og sammenligning af diagrammer, og hvordan man opstiller og analyserer et boksplot. Vi arbejder med at tage kvalificerede valg om, hvornår det er hensigtsmæssigt at bruge hhv. Excel og GeoGebra i arbejdet med statistik. Matematiske emner: Statistik og sandsynlighed Faglige underemner: Statistiske deskriptorer, diagrammer, boksplot, aflæsning af diagrammer.	<i>Matematikaflevering d.20/10 I løbet af ugerne kan der forekomme hjemmeopgaver i forskellige fokusområder indenfor matematik uden hjælpemidler.</i>
46	Praktikuge		
47	Friskolemarked		
48-50	<i>Funktioner</i>	I ugerne 48-50 skal der arbejdes med forskellige typer af funktioner. I foråret 2025 har stiftet bekendtskab med den lineære funktion, og nu bygger vi videre på den viden. Eleverne vil genbesøge de to lineære funktionstyper, men også arbejde med stykvis lineære funktioner, omvendt proportionalitet og andengradsfunktioner. Igennem hele perioden vil der desuden være fokus på den gode kommunikation, når vi arbejder med skriftligt arbejde og funktioner. Her vil GeoGebra være det fremtrædende hjælpemiddel i arbejdet med funktioner, men WordMat bliver også anvendt. Matematiske emner: Tal og algebra Faglige underemner: Lineære funktioner, ligefrem proportionalitet, stykvis lineære funktioner, omvendt proportionalitet, andengradsfunktion.	<i>I løbet af ugerne kan der forekomme hjemmeopgaver i forskellige fokusområder indenfor matematik uden hjælpemidler.</i>
	Prøve-prøve		

Der arbejdes ud fra de fire kompetenceområder geometri og måling, tal og algebra, statistik og sandsynlighed og matematiske kompetencer. Se fælles mål her: https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_F%C3%A6llesM%C3%A5l_Matematik.pdf

Faste rutiner:

- Der arbejdes fælles, individuelt, parvis og i grupper.
- Holddelingen vil primært være på hold 8 pga. hold 9's prøveforberedelser, og indenfor holdet vil vi arbejde i hhv. hele klassen, mindre hold og i niveaudelte grupper.
- Eleverne vil få afleveringer i form af f.eks. gl. prøveoplæg indenfor problemregning (matematik med hjælpemidler) og færdighedstræningsopgaver (matematik uden hjælpemidler), men der vil også være mindre videoafleveringer som en del af fokus på mundtlig matematik og fagsprog.
- Vi vil løbende arbejde med mundtlige øveoplæg, så eleverne bliver trygge ved opgavetyper.

Matematik hold 8 – Efterår 2025

Uge	Temaer	Beskrivelse	Praktisk info, afleveringer m.m.
33-34	Introuge		
35	Udlandstur		
37	Digitale værktøjer .. modellerings opgaver og opstart på problemregning	I matematik er det ofte maskinerne, der klarer tingene for dig. Men hvad gør de egentlig? Hvad er fordele og ulemperne ved disse? Forløbet handler om anvendelse og vurdering af forskellige digitale værktøjer. I æ2 kommer vi til at arbejde med digitale værktøjer til det meste matematik. Derfor er den digitale grundbase vigtig, for at kunne løse opgaver og problemstillinger. Eleverne skal også forklare og præsentere matematik ved hjælp af digitale præsentationsværktøjer. Eleverne vil her blive præsenteret for WordMat, Excel og GeoGebra.	Uge 37: aflevering Uge 39: Erstatningsfri fredag
38 39	Plangeometri - Pythagoras	Formålet med dette forløb er at give børnene en grundlæggende forståelse af trekanter og deres egenskaber samt at udvikle deres kompetencer inden for plangeometri. Gennem arbejde med konstruktioner, areal, rumfang og trigonometriske begreber lærer børnene at bruge geometriske metoder til at løse praktiske og teoretiske problemstillinger. I forløbet arbejder børnene med trekanter, Pythagoras' læresætning og trigonometriens grundbegreber som sinus, cosinus og tangens. De undersøger enkle geometriske sammenhænge og beviser og bruger digitale værktøjer som GeoGebra og lommeregner til både konstruktioner og beregninger. Efter forløbet kan børnene konstruere og analysere trekanter. Forløbet giver dem en solid matematisk værktøjskasse, der styrker logisk tænkning, argumentation og problemløsning.	
40	Projektuge		
41	..Forløb forsat		Motionsdag fredag
42	Efterårsferie		
43 44 45	Funktioner/vækst	Formålet med dette forløb er at give børnene en forståelse af, hvordan funktioner kan bruges til at beskrive sammenhænge fra virkeligheden. Børnene skal lære, at nogle sammenhænge kan beskrives med lineære funktioner, mens andre kræver ikke-lineære funktioner. I forløbet arbejder børnene med at opstille, undersøge og tolke funktioner ud fra konkrete eksempler, fx klimadata, befolkningstilvækst eller økonomiske modeller. De lærer at aflæse og tegne grafer, sammenligne forskellige typer vækst og vurdere, hvilken funktion der bedst beskriver en given situation. Efter forløbet kan børnene genkende forskellen mellem lineære og ikke-lineære funktioner, bruge grafer til at undersøge sammenhænge og forklare, hvordan funktioner hjælper os med at forstå og forudsige udviklinger i hverdagen.	Uge 43: aflevering
46	Praktikuge		
47	Friskolemarked		
48 49 50	Algebra	Formålet med dette forløb er at give børnene en grundlæggende forståelse af, hvordan man arbejder med ligninger og uligheder. Børnene skal lære at undersøge, opstille og løse ligninger både algebraisk og grafisk, og de skal blive fortrolige med at finde en ubekendt ved hjælp af simple regler. I forløbet arbejder børnene med at forklare og løse ligninger i både ord og handling. De bruger digitale hjælpemidler som WordMat og forskellige CAS-værktøjer til at undersøge og reducere udtryk. Undervejs skal børnene selv opstille ligninger til at løse konkrete problemstillinger. Hvis tiden tillader det, introduceres de også til 2. gradsligninger. Efter forløbet kan børnene forklare og anvende metoder til at løse ligninger og uligheder, både manuelt og digitalt, og de kan bruge algebra som redskab til at forstå og løse matematiske problemer.	
51	Terminsprøver		
52	Juleferie		
..Vi tager forbehold for spændende tilbud, der skulle dukke op. Se Fælles Mål for faget her: https://emu.dk/grundskole			

Naturfag Æ2 – Efterår 2025

Uge	Temaer	Hold 8	Hold 9	Praktisk info, afleveringer m.m.
33 34 36	<i>Søen som økosystem</i>	Formålet med dette forløb er at give børn indsigt i søen som økosystem, hvor planter, dyr, mikroorganismer og miljøforhold spiller tæt sammen. Vi undersøger fødekæder, næringsstofkredsløb og iltproduktion, og hvordan årstidernes skiften påvirker livet i vandet. Børnene arbejder praktisk med vandprøver, mikroskopi og feltarbejde og reflekterer samtidig over menneskets indflydelse – fx forurening, landbrug og klimaændringer. Forløbet kobler naturfaglig viden med bæredygtighed: Hvordan kan vi beskytte søer og vandløb, og hvordan hænger lokale valg sammen med globale udfordringer som tab af biodiversitet? Børnene udvikler både faglige kompetencer i biologi og geografi samt personlige kompetencer som kritisk tænkning, samarbejde og evnen til at forbinde naturundersøgelser med større samfundsspørgsmål.		Uge 35: udland
37 38 39	<i>Spot kursus i: Grundstoffer, metaller og salte</i>	Formålet med dette forløb er at give børnene en forståelse af undergrundens råstoffer og deres betydning i kemi og hverdag. Eleverne introduceres til begrebet ioner, hvordan metaller og salte dannes og bruges. Vi undersøger forskellen på, hvad "salt" betyder i køkkenet og i kemien, og opdager, at køkkensalt kun er ét eksempel blandt mange forskellige salte. Forløbet giver børnene indblik i, hvordan grundstoffer indgår i forbindelser, hvilke egenskaber salte og metaller har, og hvorfor de er vigtige både i naturen og i menneskers liv.		Uge 39: Erstatningsfri fredag
40	Projektuge			
41	..Forløb fortsat			Motionsdag fredag
42	Efterårsferie			
43 44 45	<i>Eksamensforløb Drikkevandsforsyning for fremtidige generationer.</i>	Formålet med dette forløb er at give børn en dybdegående forståelse af vand som livsvigtigt molekyle og ressource, både fra naturfaglig og samfundsmæssig vinkel. Vi undersøger, hvad der gør vand så interessant, og hvorfor det er centralt for alt biologisk liv på Jorden. Børnene lærer om vandets kredsløb, både i havet og på land, og hvordan Danmark skaffer drikkevand fra undergrunden, samtidig med at de reflekterer over de globale udfordringer med rent vand. Forløbet kobler naturfaglig viden med spørgsmål om bæredygtighed og menneskerettigheder: Hvordan kan vi sikre adgang til rent vand for den stigende verdensbefolkning om 100 år? Forløbet understreger, at forståelse af naturfaglig viden om ressourcer som vand er afgørende for at kunne opnå menneskerettigheder i praksis, og at praktiske løsninger kræver både faglig indsigt og et socialt perspektiv. Gennem arbejdet udvikler børnene faglige kompetencer inden for biologi, geografi og fysik, samt personlige kompetencer som kritisk tænkning, samarbejde og refleksion over, hvordan naturvidenskab kan bruges til at forbedre levevilkår globalt – præcis som Mandela viste, at uddannelse og viden kan ændre samfund.		
46	Praktikuge			
47	Friskolemarked			
48 49 50	..forløb fortsat	..Samt projektfremlæggelser		
51	Terminsprøver			
52	Juleferie			
..Vi tager forbehold for spændende tilbud, der skulle dukke op. Se Fælles Mål for faget her: https://emu.dk/grundskole				
Hold 8 har arbejdet med følgende fællesfaglige fokusområder: 1. Strålings indvirkning på levende organismers levevilkår 2. Bæredygtig energiforsyning på lokalt og globalt plan. 3. Drikkevandsforsyning for fremtidige generationer. 4. Den enkeltes og samfundets udledning af stoffer			Hold 9 har arbejdet med følgende fællesfaglige fokusområder: 1. Strålings indvirkning på levende organismers levevilkår 2. Bæredygtig energiforsyning på lokalt og globalt plan 3. Drikkevandsforsyning for fremtidige generationer. 4. Den enkeltes og samfundets udledning af stoffer	

ENGELSK Æ2 – EFTERÅR 2025

Uge	Temaer	Beskrivelse	Tekster	Afleveringer, grammatisk fokus
33	<i>Introuge</i>			
34 – 37	<i>Nelson Mandela and his South Africa</i>	Vi bliver klogere på personen Nelson Mandela og hans liv. Hvilken betydning han har haft på Sydafrika og ophævelsen af Apartheid. Vi dykker også ned i, hvordan det er at være ung i Sydafrika, - at gå i skole, at dyrke sport m.m.	Tekster: <i>Colonial Times, Independence, Apartheid, Passport to South Africa: School, Sports etc., Destination South Africa, U2 – Ordinary Love m.m.</i> Film: <i>Mandela: Long Walk to Freedom</i>	Hold 8: Verber. Hold 9: Tillægsord/biord, præpositioner m.m.
38-39	<i>Human Rights</i>	<i>To deny people their human rights are to challenge their very humanity</i> – citat Nelson Mandela. Når vi på Friskolen tager udgangspunkt i FN's menneskerettighedserklæring, og vi forsøger at gøre det enkelte barn bevidst om sit ansvar overfor sig selv og overfor fællesskabet, skal vi selvfølgelig også dykke ned i det i engelsk og snakke om, hvor menneskerettighederne respekteres, men også hvor de ikke bliver det, og ikke er blevet det gennem tiderne.	Tekster: <i>Close-Up: Human Rights, Human Rights simplified, UN's Universal Declaration of Human Rights, Racial Segregation m.m.</i> Film: <i>Niceville</i>	Der bliver en større skriftlig aflevering uge 38.
40	<i>Projektuge</i>			
41	<i>Human Rights</i>	<i>Fortsat...</i>	<i>Fortsat...</i>	
42	<i>Efterårsferie</i>			
43 - 45	<i>Human Rights</i>	<i>Fortsat...</i>	<i>Fortsat...</i>	Hold 8: Idioms, ordstilling m.m. Hold 9: Tegnsætning m.m. Der bliver en større skriftlig aflevering uge 45.
46	<i>Praktikuge</i>			
47	<i>Friskolemarked</i>			
48 - 50	<i>UN Global Goals</i>	I dette korte forløb ser vi nærmere på de 17 verdensmål, - og forsøger at forstå vigtigheden af disse. <i>Hvorfor skal der fx sættes fokus på vigtigheden af uddannelse for alle eller lige rettigheder mellem kønnene eller rent drikkevand til alle osv.</i> Det er vel en selvfølge? Er det ikke?	Tekster: <i>Spot On – UN Global Goals, "We The People" for The Global Goals:</i> https://www.youtube.com/watch?v=RpgVmvMCmp0 <i>UNICEF Goodwill Ambassadors, The 17 Goals:</i> https://globalgoals.org/goals/ m.m.	ALLE: Små skriftlige opgaver – fokus på sætningsopbygning.
51	<i>Prøve-prøve</i>	Vi prøver at "gå til prøve".		

Tjek Fælles mål her: <https://emu.dk/grundskole/engelsk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t13>

Faste rutiner:

- Hver uge bliver der en grammatiklektie. Vi arbejder bl.a. med www.grammar.com og forskellige grammatikkompenderier.
- Der arbejdes fælles, individuelt, parvis og i grupper. Nogle gange arbejder vi også på tværs af holdene.
- Undervisningen varieres med læsning, oversættelse, mundtlige øvelser, skriftlige øvelser, lytte øvelser, grammatik, lege og spil.

	Kulturfag
Uge:	Æ2
33	Introuge
34	Menneskerettigheder og apartheid Menneskerettighederne er de fælles spilleregler, der gør, at vi kan tænke, tale og leve frit sammen - og at vi har ret til og mulighed for at leve et liv i sikkerhed og tryghed. Vi dykker ned i erklæringen, diskuterer relevansen i dag og sammenligner med apartheidstyret i Sydafrika. Samtidig undersøger vi, hvordan et hverdagsliv i Danmark med udemokratiske styreformer ville se ud, hvis vi ikke havde demokrati.
35	Prag
36-39	Folkedrab og holocaust I dette forløb undersøger vi, hvad folkedrab betyder, hvordan folkedrab opstår, og hvad der skal til før, at en forbrydelse kan karakteriseres som et folkedrab. Vi arbejder med Holocaust som eksempel på et af verdens mest omfattende folkedrab og undersøger, hvordan antisemitisme, propaganda og magtmisbrug banede vejen for nazisternes forbrydelser. Samtidig ser vi på andre folkedrab i historien og diskuterer, hvad vi kan lære af dem i dag.
40	Projektuge
41	Folkedrab og holocaust - fortsat
42	Efterårsferie
43-45	Dansk Vestindien Hvorfor havde Danmark en koloni flere tusinde kilometer borte, og hvorfor tog Danmark del i den umenneskelige slavehandel? I dette forløb skal vi undersøge de mange spørgsmål, der knytter sig til Danmarks fortid som kolonimagt. Vi dykker ned i historien om Dansk Vestindien og ser nærmere på slavehandel, plantagedrift og livet på øerne. Samtidig diskuterer vi, hvordan kolonitiden har sat spor - både i Danmark og i de tidligere kolonier.
46	Praktikuge
47	Friskolemarked
47-50	Dansk Vestindien - fortsat
51	Prøve/prøve

- Vi tager forbehold for aktuelle og spændende forløb, der kan vise sig undervejs.

TYSK Hold 9 – EFTERÅR 2025

Uge	Temaer	Beskrivelse	Tekster	Afleveringer, grammatisk fokus.
33	<i>Introuge</i>			
34 - 38	<i>Reisen</i>	Første emne handler om det at rejse, - at opleve nye steder og lande. Vores udlandstur til Prag danner rammen for et emne, der skal give os et ordforråd, så vi kan fortælle om oplevelser i forbindelse med at rejse. <i>Hvorfor rejser vi? Hvad kan vi opleve? Osv.</i>	Tekster: <i>Aktiv im Urlaub, Weit Weg? Näher als du denkst!, Meine besten Ferien, Im eigenen Land reisen oder...? Usw.</i> Film: <i>Tschick</i>	Grammatik: Repetition af verber, Ordstilling
39	<i>Die Welt verändern</i>	Verden over kender børn, unge og voksne navnet Nelson Mandela, der er synonym for frihed og fred. I dette emne læser vi bl.a. om unge mennesker, der forsøger med ord og handling at gøre en forskel, men vi ser også på, hvilke rettigheder unge mennesker har – både i Danmark og i Tyskland.	Tekster: <i>Luisa Neubauer, Was steht im Jugendschutzgesetz, Was ist wichtig? Influencer, Wahlen mit 16, Rechte und Pflichten, #InstagramVerändertWelten, https://www.globalcitizen.org/de/content/17-inspiring-quotes-from-nelson-mandela/ usw.</i>	Der bliver en skriftlig aflevering i uge 39.
40	<i>Projektuge</i>			
41	<i>Ordbogsopslag</i>	Vi arbejder med ordbogen som hjælpemiddel og bliver endnu skarpere på brugen af denne.	www.ordbogen.com	Grammatik: Ordbogsopslag
42	<i>Efterårsferie</i>			
43 - 45	<i>Die Welt verändern</i>	<i>Fortsat...</i>		Grammatik: Kasus, Analyse
46	<i>Praktikuge</i>			
47	<i>Friskolemarked</i>			
48 - 50	<i>Deutsche Persönlichkeiten</i>	Nu er vi blevet klogere på mennesket Nelson Mandela, og hvad han har betydet for verden, men er der ikke også nogle tysktalende personligheder, vi i Danmark bør kende? Vi kigger nærmere på nogle af dem som fx fodboldspilleren Jamal Musiala, brødrene Grimm og den første kvinde, der fik Nobels fredspris, Bertha von Suttner.	Tekster: <i>Jamal Musiala, Die Brüder Grimm, Bertha von Suttner, Madame Tussaud, Hans und Sophie Scholl usw.</i> Film: <i>Die Dasslers</i>	Der bliver en større skriftlig aflevering i uge 49.
51	<i>Prøve/prøve</i>	Vi laver en miniprøve i tysk.		

Se Fælles Mål her: <https://emu.dk/grundskole/tysk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t14>

Faste rutiner:

- Hver uge bliver der en grammatiklektie. Vi tager udgangspunkt i grammatikøvelser på www.tysk.gyldendal.dk og supplerer med kopiark og andre grammatiske øvelser på bl.a. www.sproglinks.dk
- Der arbejdes fælles, individuelt, parvis og i grupper.
- Undervisningen varieres med læsning, oversættelse, mundtlige øvelser, skriftlige øvelser, lytte øvelser, grammatik, lege og spil.
- Det skal være sjovt at have tysk☺

Med halvårsemnet Mandela 46664 og menneskerettigheder har det gennem brainstorm med eleverne ført til at "Freiheit" er den rød tråd i tyskundervisningen på hold 8 her i efteråret 2025.

Frihedsbegrebet vil både blive arbejdet med være i et historisk perspektiv, men også i det nære hverdagsliv.

Uge	Temaer	Beskrivelse	Materiale	Afleveringer, grammatisk fokus.
33	<i>Introuge</i>			
34	<i>Emnebrainstorm og ordbogsopslag</i>	Vi begynder med brainstorm om underemner til vores halvårsemne. Det suppleres med øvelser i ordbogsopslag.		<i>Grammatik:</i> Ordbogsopslag - ordklasser
35	<i>Udlandstur til Prag</i>			
36-39	<i>Freizeit</i>	Som en del af FNs menneskerettigheder er det beskrevet, at mennesker har ret til fritid. Med dette in mente og med "Freiheit" som den røde tråd, dykker vi ned i nogle af de ting, som man kan lave i sin fritid. Vi kommer omkring emner som egne fritidsinteresser, fritidsjobs og hvad unge i tysktalende lande laver. Der arbejdes med chunks, der kan hjælpe med at beskrive fritid, og i slutningen af forløbet skal eleverne lave en lille podcast, hvor de taler om fritidsinteresser.	Tekster: Nichts und alles machen , Freizeitinteressen der Jugendlichen in Deutschland , Wie spreche ich über Freizeitjobs? , Wie spreche ich über das Online-sein Multimodale tekster: Freizeit gab es nicht immer	<i>Grammatik:</i> Bøjning af verber i 1. og 3. Person singularis Aflevering: Podcast Skriftlig aflevering
40	<i>Projektuge</i>			
41	<i>Freizeit</i>	Præsentation af podcasts	... se ovenfor.	... se ovenfor.
42	<i>Efterårsferie</i>			
43 - 45	<i>Geteiltes Deutschland</i>	Vi skal arbejde med den manglende frihed, som borgerne i DDR oplevede, da de efter 2. Verdenskrig gik fra at være et samlet Tyskland til at være to lande med en fælles historie. Eleverne får et indblik i, hvordan Tyskland så ud for mindre end 40 år siden, og hvor meget nogle mennesker dengang kæmpede for deres frihed. Emnet slutter af med, at eleverne laver en lille filmanmeldelse af filmen "Balloon".	Tekst: Zwei deutsche Staaten , Das Leben in DDR , Die Flucht von Ost nach West , Fall der Mauer Multimodale tekster: logo! erklärt Was war die DDR ZDFmediathek, So war die DDR , Balloon (Film)	<i>Grammatik:</i> Kasus, Sætningsanalyse, Sætningsopbygning Aflevering: Skriftlig aflevering (Filmanmeldelse)
46	<i>Praktikuge</i>			
47	<i>Friskolemarked</i>			
48 - 50	<i>Es kommt aus Deutschland</i>	I emnet her skal vi se lidt på, hvad Tyskland har at byde på både når det kommer til opfindelser, kultur og traditioner. Eleverne skal også arbejde med en lille præsentation af en tysk opfindelse, der kombinerer skriftlighed og mundtlighed.	Tekster: Deutsche Erfindungen - Die Top 40 , Made in Germany, Currywurst, Der Nikolaustag . Film: Die Haribo-Story (+ Deutschlands große Clans)	Afleveringer: Skriftlig aflevering
51	<i>Prøve/prøve</i>	Vi laver en miniprøve i tysk.		

Se Fælles Mål her: <https://emu.dk/grundskole/tysk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t14>

Faste rutiner:

- Hver uge bliver der en grammatiklektie. Vi tager udgangspunkt i grammatikøvelser på www.tysk.gyldendal.dk og supplerer med kopiark og andre grammatiske øvelser på bl.a. www.sproglinks.dk
- Der arbejdes fælles, individuelt, parvis og i grupper.
- Undervisningen varieres med læsning, oversættelse, mundtlige øvelser, skriftlige øvelser, lytte øvelser, grammatik, lege og spil.
- Det skal være sjovt at have tysk 😊

IDRÆT Æ2 – EFTERÅR 2025

Uge	SEJ	AB	Indholdsområde	Beskrivelse	Teori
33 34	Strand-fodbold	Strand-håndbold	Boldbasis og Boldspil	I de første par uger spiller vi <i>Strandhåndbold</i> og <i>Strandfodbold</i> som optakt til et spændende idrætsår, hvor fællesskabet skal stå stærkt 😊	
35	Prag				
36 37	Rugby	Cricket	Boldbasis og Boldspil	Ud over fodbold er de mest populære sportsgrene i Sydafrika rugby og cricket. Disse to prøver vi kræfter med i disse uger og har bl.a. fokus på begrebet fairplay.	<i>Fairplay</i>
38	Foredrag				
39	Løb		Løb, Spring og Kast	Vi forbereder os på Skolernes Motionsdag og arbejder med løb. Vi arbejder med intervaltræning og tester os selv på en <i>Cooper</i> .	<i>Coopertest og kondital</i>
40	Projektuge				
41	Teambuilding		Kropsbasis	I denne uge arbejder vi sammen med Nicolai fra ungdomsskolen om teambuilding. Det kommer til at foregå på Nelliikevej 3 (tæt på Game Streetmekka), så derfor skal der huskes cykler og hjelm denne dag.	
42	Efterårsferie				
43 44	Fysisk Træning		Fysisk Træning	Grundtræning med fokus på de 5 grundtræningsområder: <i>Kondition, Styrke, Koordination, Smidighed & Hurtighed</i> . Vi arbejder med intervaltræning og får styr på kroppens fysiologi. Eleverne laver deres egne opvarmningsprogrammer ud fra ovenstående kriterier samt med kravet om samarbejde.	Tjek på idræt: <i>Fysisk Træning</i> Idræt og Træning: <i>Træne hvorfor?</i>
45	Badminton		Boldbasis og Boldspil	Vi arbejder med slagbold med udgangspunkt i badminton. Eleverne introduceres til forskellige fagbegreber som greb, slagteknik, bearbejde og regler.	<i>Badmintonregler forenklet</i>
46	Praktikuge				
47	Friskolemarked				
48	Badminton		Boldbasis og Boldspil	<i>Fortsat...</i>	
49 50	Dans		Dans og Udtryk	Vi snakker <i>Laban</i> og hans bevægelseskvaliteter, - vi laver vores egen dans, - vi danser forskellige danse som fx salsa.	<i>Labans bevægelseskvaliteter</i> Tjek på idræt: <i>Dans en chance</i>

Idræt Æ2 – Vi tager forbehold for spændende tilbud, der skulle dukke op 😊

Se Fælles Mål for idræt her: <https://emu.dk/grundskole/idraet/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t18>